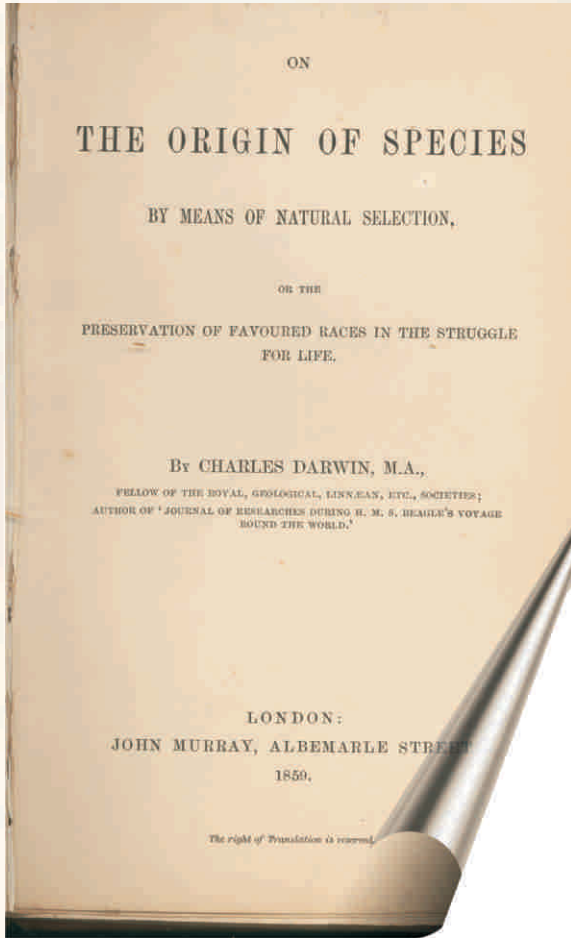

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ
EMO-GENÇ BÜLTENİ YIL: 4 SAYI:13 NİSAN 2009

Darwin 200 Yaşında

DÜŞLERE YOLCULUK

Küçük bir kız çocuğuydu

hayal dünyasında yaşayan

Yoktu bir oyuncacı belki

bir annesi yoktu

kardeşleri yoktu belki

Ama yalnız değildi o

hayalleri vardı

Güzel bir dünyada yaşıyordu

kendi dünyasında...

Farkında değildi hiçbir şeyin

Umrunda değildi

hastalık,yoksulluk

Küçük bir kız çocuğuydu

hayal dünyasında yaşayan

Yoktu bir arkadaşı dışlamayan

Yoktu bir büyüğü dövmeyen

Ama yalnız değildi o

Bir kitap bulmuştu yırtık,pırtık

Ordan öğrenmişti hayatı

biraz da olsa

Hayalleri vardı onun

öğretmen olacaktı

dövmeyecekti çocukları

Oyuncaklar alacak,

kitap verecekti onlara

Bu hayallerdi onu ayakta tutan

umut veren ona

Hep gülerdi,ağladıktan sonra

Küçük bir kız çocuğuydu o

Büyük bir hayal dünyasında

yaşayan..

Emel Sağlam

i.Y.T.E Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği

Yeni bir sayı ve yeni heyecanlarla merhaba...

Geçtiğimiz günlerde, *Bilim ve Teknik* dergisinin Mart sayısının kapağının değiştirilmesiyle birlikte ciddi bir tartışma başladı. İzmir EMO-Genç olarak, metafizik ve idealist görüş tarafından, nesnel gerçekliğe ve bilimsel anlayışa yapılmış bu açık saldırıyı kınıyoruz. Bizler de, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü ve Gazze konulu kapağımızı değiştiriyoruz. Dergimizin baskı aşamasında olmasından dolayı kapsamlı bir çalışma yapamadık, tarafımızı belli etmek amacıyla şimdilik böyle bir eylemde bulunduk ve sadece bir kitap tanıtımıyla yetindik. Dergi içerisindeki yazılarımız ise herhangi bir değişikliğe uğramadı. .

İlk dönemki yayınımdan bu yana dolu dolu üç ay geçti ve sizlerle paylaşacağımız pek çok şey birikti. "EMO-Genç'ten Haberler" kısmında bütün bunları bulabileceksiniz. Son sayımızı gözden geçirirken giriş yazısının veda cümlelerinden biri dikkatimizi çekti. "**Küresel ekonomik krizin, zamların, seviyesiz tartışmaların ortasında**" olduğumuzdan söz etmiştik. Hareketin karşı konulmaz gücüne inat sanki her şey yerli yerinde; ekonomi ve siyaset bu türden örnekler sunuyor. Kapitalizm ve insanlık, tarihi dönemlerinden birini yaşıyor, krizin ne doğuracağını bilemiyoruz. Yaşananlar bir durgunluğu mu yoksa buhranı mı ifade ediyor? Toplumsal devrimler mi yoksa nefes alıp iktidarını tazeleyen kapitalizm mi galip gelecek bilinmez. Yerel seçimler sürecinde seviyesizliğe; yayın organlarında felsefe, sanat, fizik tartışmaları yerine burjuva siyasetçilerinin mahalle kavgalarına tanık olduğumuzu gördük. Bu açıdan dün neyse, bugün de o...

Kat kat büyüyen sorunlar yumağında tanıdık bir konu daha gündemi uzunca 'işgal etti.' Evet, Ortadoğu'dan sözediyoruz. İnsanların umutlarını tazelediği yeni yıl gecesine yaklaşırken, İsrail Gazze'yi bombalamaya başladı ve üç hafta sürecek saldırıların daha ilk günlerinde binlerce ölüyle karşı karşıya kaldık. Kabuk bağlamasına bile izin verilmeyen bir yarayı kanatılan, iyileşmesi de, her yerden tanıdığımız küresel efendilerin hiç mi hiç işine gelmiyordu. Rakamlar arttı, istatistikler tutuldu ve defter şimdilik kapandı. Sayfalarımız arasında, Gazze üzerinden Ortadoğu coğrafyasının geçmişine uzanıp, yaşananları bütünlüklü bir şekilde kavramanıza yardımcı olabilecek bir analiz bulacaksınız. Anılan yazının son cümlesini tekrarlamakta yarar var: "Her zaman için yanan Ortadoğu isyan ateşinin yönünü bulması dileğiyle..."

İçinde bulunduğumuz sosyo-ekonomik formasyon olan

kapitalizm altında, başta işçi sınıfı olmak üzere emeğiyle geçinenlerin artı-değer sömürüsüne maruz kaldığını biliyoruz. Kadınlar ise bu emek sömürüsünün yanında bir de ataerkil yapıdan dolayı erkek egemen toplumun sömürüsüne maruz kalmaktadır ki bunun adı "çifte sömürü"dür. Bu çerçevenin içinde 8 Mart, açıktır ki özel bir anlama sahiptir. 8 Mart'ta kızılığ, kadınların aydınlık yüzlerini, çocuk gülüşlerini, umudu bulabilirsiniz. Dergimizin içeriği ve konuyu ele alan yazımızla bizler de, "ekmek ve gül" diyen emekçi kadınlarla aynı saflarda olduğumuzu vurgulamak istedik. Bu sayımız aynı zamanda onlara bir armağan niteliği taşımaktadır.

Teknik yazılar başlığı altında Linus Torvalds ve Linux'un öyküsüne ek olarak koruma ve topraklama konusunu ele alacağız. "Özgür Yazılım" köşemiz canlılığını korumaya devam ediyor, penguenlerle dostluğumuzda sorun yok... İki arkadaşımızın katılımcısı olduğu Bilgisayar Mühendisliği Öğrencileri Kongresi'ne ilişkin (BİLMÖK) değerlendirme yazısının, daha nitelikli ve bilimsel bir eğitime açılan yolda anlamlı olacağını düşünüyoruz. Böylece, teknik yazıların haricinde teknik eğitime de eğilmiş olacağız.

Şiir, tiyatro ve resim, bu sayımızda da yüreklerimize dokunacak. Fiziksel ve ruhsal acılarla dolu bir ömrün köşetaşlarını tablolara aktarmayı becererek hayata tutunmuş bir ressamı, Frida Kahlo'yu tanıyacağız. Olya adlı devrimci kadının kimliğinin, tiyatroya yansımış halini sizlere aktaracağız. İlk sayfamızda şiirler ve sonraları alıntılar olacak. Kadın sorunu üzerine derlediğimiz bu görüşlerle birlikte, ataerkil yapıda oyuklar açmaya çalışacağız.

Ve tabii ki heyecanla beklediğimiz, yaz aylarında gerçekleştirilecek olan kampımız... Farklı üniversitelerden EMO-Genç üyesi arkadaşlarımızın katılımıyla ilk Düzenleme Kurulu Toplantısı'nı 21 Şubat'ta, ikincisini 21 Mart'ta gerçekleştirdik. İzmir örgütlülüğü olarak da çalışmalarımız sürüyor. Kampa kadar yapacağımız atölye çalışmalarımızla nitelikli ürünler ortaya koyacağız, bunları diğer illerden gelen arkadaşlarımızla paylaşacak olmamız ise bizlerde apayrı bir heyecan yaratıyor.

Bahar aylarının getirmiş olduğu mücadele ve umut, hayatımızın her alanına yansıyor. Bir sonraki sayıda görüşmek umuduyla...

EMO-Genç İzmir Yayın Komisyonu

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ EKİDİR
NİSAN 2009

Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Adına Sahibi:
N. Sedat GÜLŞEN

Yazı İşleri Sorumlusu
Özcan UĞURLU

Yayın Komisyonu

Diyar Saraçoğlu Fahri Aksı
Emel Sağlam Elem Güzel
Münir Yenigül Murat Naroğlu

Yazışma Adresi:
EMO İzmir Şubesi
1337 Sk. No: 16 K:8 Çankaya-İZMİR
Tel/Fax: 0.232.489 34 35
izmir@emo.org.tr
http://izmir.emo.org.tr

Baskı
Altındağ Grafik Matbaacılık
Tel : 0232 457 58 33

Baskı Tarihi:
01. 12. 2008

Basım Adedi
800

EMO-Genç İzmir'den Haberler...

Özgür Yazılım ve Pardus Semineri-24 Aralık 2008

Pardus geliştiricileri "Özgürlük İçin" ekibinden Akın Ömeroğlu ve KDE çeviri sorumlusu Serdar Soytehir tarafından Eyüp Sabri Aksüt Eğitim Salonu'nda gerçekleştirildi. Etkinlikte Pardus dağıtımının ne olduğu ve Pardus platformundaki temel uygulamalar (Kaptan, Pisi, ÇOMAR, YALI, Paket Yöneticisi) anlatıldı.

Hasankeyf Belgesel Gösterimi-23 Şubat 2009

Sular altında kalma tehlikesiyle karşı karşıya olan Hasankeyf ile ilgili belgesel gösterimi yapıldı.

Belgesel; Hasankeyf'in tarihi ve yapılması düşünülen baraj projesine karşı verilen mücadeleler hakkında detaylı bilgiler içermektedir.

Drupal Semineri-25 Şubat 2009

Bilgisayar Mühendisi İlker Kalaycı tarafından düzenlenen Drupal Seminerine katılım sağlandı.

Seminerde; Web, İçerik Yönetim Sistemleri, Drupal konularına değinilerek Drupal ile site kurulumu gerçekleştirildi.

WIN Fuarı Gezisi

İzmir EMO- Genç olarak 2.fazı 26 Şubat- 1 Mart 2009 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilen WIN 09 Fuarına katılım sağlandı.

Fuar kapsamında Teknoloji, İnnovasyon, Rekabetçilik: Avrupa İşletmeler Ağı konulu konferans düzenlendi, AVM'lerde ve İş Merkezlerinde Enerji Verimliliği, Yangın İhbar ve Söndürme Sistemlerinin Mevcut Yasa ve Yönetmelikler Çerçevesinde Yapım Koşullarının Tartışılması, Endüstriyel Tesislerde Enerji Verimli Aydınlatma Çözümleri, Otomasyon ve Enerji Verimliliği konularında paneller gerçekleştirildi.

EMO-GENÇ Elektrik Mühendisliğine Hazırlık Seminerleri

Elektrik Mühendisliğine hazırlık seminerleri tüm hızıyla sürmekte. Son olarak seminer dizinin 5. semineri olan "Gerilim Düşümü ve Kısa Devre Hesapları semineri" 14 Mart 2008 tarihinde Eyüp Sabri Aksüt Eğitim Salonunda gerçekleştirildi.

Nesne Yönelimli Programlama Semineri

EMO İzmir Şubesinde 11 Mart 2009 tarihinde gerçekleştirilen Bilg. Müh. Meltem Yıldırım'ın sunduğu Nesne Yönelimli Programlama seminerine İzmir EMO-GENÇ olarak katılım sağlandı. Nesne yönelimli

programlamanın ortaya çıkışı ve nesne yönelimli programlama dilleri hakkında kısa bilgi vererek; nesne, sınıf, yöntem gibi temel bileşenler ve temel kavramlar olan soyutlama, katılım, kapsülleme, çok biçimlilik üzerine bilgilerin aktarıldığı seminer, soru yanıt bölümü ile son buldu.

EMO-GENÇ YAZ EĞİTİM KAMPI

Yaz döneminde yapılacak olan EMO-GENÇ Yaz Kampı ile ilgili çalışmalar dolu dizgin devam etmekte.

Temel hedef olarak EMO-GENÇ örgütlülüğünü güçlendirme, öğrenci üyeler arasında paylaşımı artırma amaçlı düzenleyeceğimiz yaz eğitim kampı çalışmalarında çalışmalarımız bir bir şekillenmeye başladı.

EMO-Genç Yaz Kampı düzenleme kurulu ilk toplantısı 21 Şubat Cumartesi günü, ikinci toplantı ise 21 Mart 2009 tarihinde EMO İzmir Şubesi'nde gerçekleştirildi

Toplantılarda kamp programı, teması, tarihi, atölye çalışmaları vs konuları görüşüldü.

İçerisinde bizim de yer aldığımız EMO İzmir Şubesi Kamp Komisyonu olarak da bizim çalışmalarımız sürmekte.

Kampın yapılacağı yerle ilgili araştırmalarımız sürüyor. Bu kapsamda İzmir bölgesindeki kamp alanları gezildi. Seçeneklerden bizler için en uygun olanını yakın zamanda netleştireceğiz.

Kamp süresince gerçekleştirilecek olan atölyeleri belirleme çalışmalarımız da sürüyor tabii ki. Kampımızda gerçekleştirilecek atölyelerden belli olanları sıralayacak olursak; fotoğraf, tiyatro, şiir, müzik-dans, halk bilimleri,

okuma, kısa film, evrim-felsefe...

Çok yakında kamp yeri, tarihi ve programı belli olacak. Bunun ardından bilgilendirme ve başvuru işlemlerini düzenlemekte olduğumuz web sayfası üzerinden de takip edebilirsiniz.

Mühendislik Nedir Söyleşileri

Aklımızda birçok soru işareti bulunan mühendislik kavramını daha sağlam temelleri oturtabilmek için Ege Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi'nde düzenlediğimiz "Mühendislik Nedir" söyleşilerine konuşmacı olarak EMO Yönetim Kurulu Başkanı Musa Çeçen ve EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Sedat Gülşen katılım sağladı.

Etkinliklerde EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Sedat Gülşen, TMMOB ve EMO hakkında; örgütlenmenin gerekleri, yasal düzenlemeler, işyeri temsilcileri, komisyon yapıları ile ilgili bilgilendirme yaparak, EMO-Genç çalışmalarına verilen önemi aktardı. Sedat Gülşen konuşmasında ayrıca Mayıs 2009'da düzenlenecek Ulusal Elektrik Tesisat Kongresi ve 2009 Eylül ayında düzenlenecek EMO-Genç yaz kampı hakkında da bilgi verdi.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Musa Çeçen; mühendisliğin ortaya çıkışı Taylor, Veblen, Fordist yöntemleri ve mühendisliğe etkileri, para ve mühendislik, kriz ve mühendislik konularında bilgi verdi. Gelen sorular doğrultusunda ise oda örgütlenmesi, yabancı mühendisler, mühendislik fakülteleri kontenjanları, mühendisliğin değersizleştirilmesi ve EMO'nun bu konulardaki çalışmaları hakkında bilgi verdi.

BİLMÖK'09

Bu yıl beşincisi ODTÜ Bilgisayar Topluluğu tarafından organize edilen BİLMÖK'e İzmir EMO-GENÇ'i temsil katılım sağladık.

Kongre'ye giderken bütün önyargılarımıza karşın umut vardı içimizde. Ne de olsa farklı üniversitelerden öğrenciler bir araya gelmekteydi ve paylaşabileceğimiz, başarabileceğimiz birçok şey vardı. Gerçi program bize neyle karşılaçağımız hakkında fikir vermişti ama, orada bulunmadan anlayamayacaktık birçok şeyi.

Kongre'ye gelince;

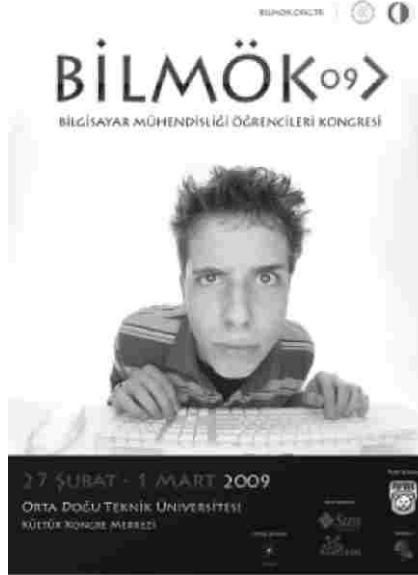
1.Gün

Kongre sponsorları arasında yer alan Sun oturumuyla başladı kongre, Sun'ın geliştirdiği yeni teknolojilerinden bilgi sahibi olduk bu oturumda. Opensolaris isimli Solaris'in açık kaynak sürümünü çıkardıklarını öğrendik.

İlk oturumun ardından kongrede sürekli vurgulanan "kendi işinizi, şirketiniz kurun" cümlelerinin yer aldığı oturumlardan biri başladı. Panelin adı da şaşırtıcı değildi elbette; "Bilişim Sektöründe Girişimcilik". Tabii ki kongreye katılanlar arasında son sınıfta olan arkadaşlar vardı ve gelecek yıl mezun olacaklardı. Kafalarında "mezun olunca ne yapacağım?" soruları dört dönen arkadaşlar için bu oturum oldukça tehlikeliydi aslında. Dillendirilen son "kriz" yokmuş gibi, bizlere kendi şirketimizi kurmamızın incelikleri anlatıldı sürekli..:(

Günün üçüncü oturumu ise Sun'ın bir başka oturumuydu. Benzer şekilde bu oturumda da Sun teknolojilerinden sözedildi. (Unutmadan, bir de soruları yanıtlayanlara armağanlar verildi:))

İlk günün son oturumu ise bizim en çok merakla beklediğimiz oturumlardan biriydi; "Türkiye'de Bilgisayar Mühendisliği Eğitimi ve Müfredatları". Dört öğretim üyesinin kendi eğitim programlarını anlatmalarının ardından soru yanıt şeklinde geçen oturumda çok önemli konular tartışılabilirken sürekli olarak Erasmus Programıyla yurt dışına giden arkadaşlarımızın gözlemleri konuşuldu. Hiç kimse aldığımız eğitimin ne kadar bilimsel

olduğunu (ya da hiç bilimsel olmadığını) konuşmadı. Aldığımız eğitim içerisinde "Mühendislik nedir? Kim ve ne için yapılmalıdır?" şeklinde hiçbir şey olmadığından sözetmedi bile. Böyle olunca çok olumlu olabileceğini düşündüğümüz oturum pek de yararlı geçmedi bizler için.

2.Gün

İkinci gün ilk oturumlar Pardus ile ilgiliydi. İlk oturumda Tübitak UEKAE tarafından geliştirilen GNU/Linux

Dağıtımı Pardus ve özgür yazılım anlatıldı. Geliştiriciler Pardus ekibi olarak geliştirdikleri Çomar, Pisi ve Yalı'yı anlattılar. Diğer dağıtımlarla Pardus arasındaki farkları açıkladılar.

İkinci oturum ise "Nasıl Pardus Geliştiricisi Olunur" oturumuydu. Bu oturumda Pardus geliştiricileri, geliştirici olabilmek için neler yapmak gerektiğini ve kendi deneyimlerini aktardılar.

Pardus dağıtımıyla ilgili birçok olumsuz eleştirimize karşın bu oturumlar oldukça yararlı oldu. Özgür Yazılımı daha önce hiç duymayan arkadaşlarımızın bilgilenmesi ve merak etmesi son derece sevindiriciydi.

Günün üçüncü oturumu ise bizim açımızdan en önemli paneldi kuşkusuz. "Bilgisayar Mühendisliği Örgütlenmesi" başlıklı seminerde Bilgisayar MEDAK Başkanı Gölay Şakiroğulları, mühendislik teriminin ne anlam ifade ettiğini, EMO yapısını ve bilgisayar mühendislerinin neden EMO'da örgütlenmesi gerektiğini anlattı. Daha sonra soru yanıt şeklinde geçen oturumda öğrenci arkadaşlarımızın birçoğunun EMO örgütlenmesi hakkında fikir sahibi olmadıkları dikkatimizi çekti. Oturum bu bakımdan oldukça yararlı oldu.

Bir sonraki oturum "Akademik Çalışma Alanları" başlıklı oturumdu. Bu

oturumda akademik çalışma alanları anlatıldı.

Günün son semineri “Behdad Esfahbod” başlıklı seminerdi.2008 yılında GNOME başkanı olan Behdad, kendi yaşamını anlattı ilk olarak. Oturuma gelirken kafasında, anlam veremediğimiz kırmızı bir fotr şapka vardı. Meğer kendisi Red Hat'te çalışıyormuş. Oldukça eğlenceli geçen oturumda Behdad GNOME masaüstü ortamı ve geliştirme platformunun ne olduğundan ve neden tercih sebebi olması gerektiğinden bahsetti.

3.Gün

Oturum başlıklarını incelediğimizde kongrenin en sorunlu gününün üçüncü gün olacağını düşünmüştük. Yanılmadık da.

“İş Arama ve Başvuru Süreçleri ” başlıklı ilk oturumda genel olarak “Nasıl özgeçmiş hazırlanır? İnternette nasıl iş başvurusunda bulunulur?” gibi kongreyle ne ilgisi olduğunu anlamadığımız (anlamak istemediğimiz) konulardan sözedildi. Öğrenci arkadaşlarımızdan gelen sorular ise bir hayli ilginçti.

İkinci oturumda ODTÜ Teknokent Müdürü teknokentin özelliklerini açıkladı. Teknokentlerin aslında ne olduğunu ve ne için yapıldığını, bir öğrenci arkadaşımızın yanıtından anlamak son derece kolaydı. Kendisi dillendirilen son “kriz” ile işten çıkartılan mühendislerden hiç söz etmedi. Yaşam son derece toz pembeymiş oralarda:)

Bir sonraki oturum “Havelsan Sponsor Oturumu” ydu. Bu oturumda genel olarak (bir de ilginç olarak) ekonomik modeller açıklandı. Oturum sonunda öğrenci arkadaşlarımızın gözlerinin (\$) şeklini alması son derece korkutucuydu. Bir kez daha, yaşam ne toz pembeymiş görmüş olduk...

Günün dördüncü oturumu ne için kurulduğunu anlamadığımız Bilişim Platformu oturumuydu. Sanırım çoğu kişi de bu oturuma bizim gibi pek bir anlam veremedi. Soru soran kimse olmadı çünkü.

Oturumların tamamlanmasının ardından önümüzdeki yıl kongreyi düzenlemek isteyen üniversiteler sunumlarını yaptılar. Kongrenin önümüzdeki yıl Selçuk Üniversitesinde yapılmasına karar verildi.

Kongreyi genel olarak değerlendirirsek iyi bir etkinlik olduğunu söyleyemeyiz. Öğrencilere sürekli; girişimcilikten, kendi şirketlerini kurmaları gerektiğinden sözettiler. Hiç kimse oturumlarda işten çıkartılan mühendislerden ve işsizlik oranından söz etmedi. Neredeyse meslek elitistliğine varacak şekilde övdüler bilgisayar mühendisliğini... :(

Ülkenin dört bir yanından gelen öğrencilerin paylaşımını, bilgilendirmelerini arttıracak bu gibi etkinlikler ciddi çalışmalar yapılırsa güzel noktalara gelebilir; aksi takdirde...

Elektrik, Elektronik Mühendisleri
7-10 Mayıs 2009'da
ULUSAL
ELEKTRİK TESİSAT
KONGRESİ'nde
Buluşuyor

Kongre Sekreteryası
TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi
www.uetk.emo.org.tr • e-posta : uetk2009@emo.org.tr

ANA YAZI

1889'da Paris'te; salonda "Söz sırası yurttaş Zetkin'in" cümlesi duyulduğunda Clara Zetkin; kadınların çok aşına olduğu bir duyguyu, geniş bir topluluğa hitap etme korkusunu yendi ve kürsüye yöneldi. 2. Enternasyonal'in kuruluş kongresine katılanlara hitap etmekteydi. Önceleri tutuk başladı fakat daha sonra akıcı ve de haklılığından emin bir şekilde devam etti "Kadının Kurtuluşu İçin" başlıklı konuşmasına.

"İnsan suretindeki her şeyin kurtuluşunu slogan edinmiş olanlar, insan cinsiyetinin bir yarısını ekonomik bağımlılıkla siyasal ve sosyal köleliğe mahkûm edemezler. İşçiler kapitalistler tarafından nasıl boyunduruk altına alınmışlarsa, kadın da erkek tarafından öylesine boyunduruk altına alınmıştır ve ekonomik özgürlüğüne kavuşmadığı sürece de öyle kalacaktır. Kadınların ekonomik bağımsızlıkları için en gerekli şart çalışmaktır..." diyen Clara Zetkin uluslararası bir topluluk önünde "Kadın ve Sosyalizm" konusunu dile getiren ilk kadındır. Sosyalizm bayrağı altında hakları uğruna savaşmak isteyen kadınların dili olan Zetkin; sosyalist kadınların 1907'deki dünya genelinde düzenlenen ilk toplantısında uluslararası sekreterliğe seçilir. Clara Zetkin'in de önderlerinden olduğu Almanya Sosyal Demokrat Partisi'nin çıkardığı proleter kadın dergisi olan "Eşitlik" ise uluslararası bir yayın organı haline gelir. 1910'da 2. Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı'nda ise 8 Mart'ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kabul edilmesini önerir. Bu önerisi coşkuyla karşılanır ve kabul edilir.

8 Mart'ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kabul edilmesi sürecini başlatan olay 8 Mart 1857'de meydana gelmiştir. ABD'nin New York kentinde çok ağır koşullar altında çalışmaya zorlanan, çoğunluğu kadın, 40.000 dokuma işçisi; Cotton tekstil fabrikasında daha insancıl çalışma koşulları istemiyle greve başladılar. Grevin diğer fabrikalara yayılmasından korkan patronların isteğiyle polisler; grevdeki emekçileri fabrikaya kilitlediler. Ardından, çıkan yangında polislerin kurduğu barikatları aşamayan 129 kadın emekçi hayatını kaybetti. Aynı yıl diğer endüstri kollarındaki kadınlar seçme, seçilme hakkı ve günlük çalışma ücretlerinin ve saatlerinin yeniden düzenlenmesi için mücadeleye devam ettiler.

Sömürülen emekçi kadınların günü olan 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü 1. ve 2. paylaşım savaşları sırasında bazı ülkelerde yasaklandı. 1960'lı yılların sonunda bir çok ülkede olduğu gibi ABD'de de kutlanmaya başlandı. 16 Aralık 1977 tarihinde ise Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 1857'de fabrikalar sahibi para babalarının ve onların hizmetindeki polislerin insanlık dışı davranışları yüzünden meydana gelen, 129 emekçi kadının yanarak ya da boğularak ölümüne sebep olan olayın esamesini

okumadan, 8 Mart'ı "Dünya Kadınlar Günü" ilan etti ve elbette ki emekçi kavramını gözardı etti. Tıpkı 1 Mayıs'ı bahar bayramı yapmak istedikleri gibi... Türkiye'de ise Dünya Emekçi Kadınlar Günü ilk kez 1921 yılında kutlanmaya başlandı. 12 Eylül faşist darbesinden sonra 4 yıl adı bile anılmadı. 1984'ten itibaren ise emekçi kadınlar tarafından umutla ve mücadeleyle; cam ofislerde ve Lions kulüplerinde boy gösteren burjuva kadınlar tarafından ise sevgililer günü tadında sınıfsal mücadele özünden arındırılmış bir tüketim günü olarak kutlanmaya devam ediyor.

"Kader size üç acı pay ayırdı:

ilki, bir köleyle evlenmek,

İkincisi, bir kölenin annesi olmak,

Üçüncüsü, bütün hayatınız boyunca bir köleye itaat etmek."

Şairin anlatmaya çalıştığı gibi kat ve kat köleliğe mahkum edilmiş kadınlar, kapitalist toplumlarda sömürüye, tacize, tecavüze, cinsel bir meta olarak görülmeye, bu istismarların yol açtığı hastalıklara, fiziksel ve ruhsal şiddete, adaletsizliğe, emeğinin erkeğinkinin yarısı kadar değer görmesinden yönetimde yeterinden çok daha az söz sahibi olmaya kadar her türlü eşitsizliğe ve bütün bunların yol açtığı tarifsiz acılara binlerce yıldır dayanmak zorunda kalmışlardır.

Binlerce yıldır böyle sürüp gidiyor ama daha öncesinde durum böyle miydi? Hayır. Kadınlar her zaman ikincil durumda değildi. Toplumun ilk oluşum sürecinde, yani ilkel komünal toplumlarda, insanlar ezenler ve ezilenler diye ayrılmamışlardı. Dola-yısıyla kadın-erkek eşitliği vardı. İnsanların kabileler biçimde yaşadığı ilkel komünal toplumda, oldukça sınırlı olan ve biriktirelemeyen mülkiyet özel değildi. Bu dönemlerde kadınlar ve erkekler gereksinimleri olan besinleri birlikte tedarik edip birlikte tüketiyorlardı. Daha sonra nüfusun artmasına paralel olarak üretim gereksinimleri de arttı. Bu da insanlar arasında iş bölümünü ortaya çıkardı. Kadınlar ilkel tarıma, erkekler ise fiziki üstünlükleri dolayısıyla avcılığa yöneldiler. Bu durum iki cinsin de eşit söz hakkına sahip olmasına engel olmasa da sosyal evrimlerinin birbirinden ayrılmasının ilk adımı oldu. Kadınların tarımsal üretimlerinin, erkeklerin avcılık faaliyetlerinin aksine, düzenli ve garantili olması ilk anaerkil toplumların oluşmasının sebeplerinden biri oldu. Anaerkil toplumlarda ailenin lideri kadındı. Soy zinciri de kadınlara göre belirleniyordu. Ancak özel mülkiyetin ortaya çıkması kadınların toplumdaki egemen konumunu derinden sarstı. Fiziksel güce sahip olan erkek, madeni işledi ve yarattığı aletlerle daha fazla üretmeye başladı. Daha fazla üretip, üretim fazlasına el koydu ve mülk sahibi oldu. Tarımsal faaliyetlerle uğraşan kadın ise

mülkten uzaklaştı ve cinsiyetlerin eşitliğine dayalı toplum gitgide ataerkil bir hal aldı ve kadın köleleşti. Feodal dönemlerde tarlada sömürülen kadın, kapitalizmin hegemonyasının sürdürdüğü şimdiki 'modern' zamanlarda ise fabrikalarda sömürülmeye devam ediyor.

Faşizm, burjuva demokrasisi veya bir başkası; hangi maske altında olursa olsun sömürenlerin kadına bakışı hep aynıdır. Birbirlerinden ayrıldıkları nokta ise kadını sindirme ve aşağılamada kullandıkları yöntemlerdir. Faşist lider Hitler; kadının işlevini "kind, kuch, kirche" (çocuk, mutfak, kilise) diye özetlemiştir. Diğer bir faşist lider Mussolini ise "Size itiraf edeyim ki, kadınlara oy hakkı tanımayı düşünmüyorum..." der. Kurallarını çiğnedikleri için toplum tarafından dışlanan, işkence edilen, ahırlara zincirlenen, namus cinayetlerine kur-ban giden kadınlar; İslam dininin kutsal kitabında muhatap bile alınma-mışlardır. Kadında şeytanlık vardır ve İslam'ın peygamberine göre kadının makbulü; emredince itaat eden, nefis ve malında, kocasının hoşuna gitmeyen şeyle ona muhalefet etmeyenidir. Her türlü erkek kadından üstün görür ve kadını gereksinimlerine göre değerlendirir.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kadın sorununun en önemli parçalarından biri kadına yönelik şiddettir. Ülkemizde hala feodal gelenek ve göreneklerin egemen olduğu bir toplumsal yapı içerisinde; mevcut iktidar, soruna baştan savma ve göz boyayıcı çözümler getiriyor. Meclis Adalet Komisyonu'nda kabul edilen, kadına şiddet sorununu (sözde) çözmeye yönelik tasarıda, aynı çatı altında yaşayıp da resmi nikahlı olmayan kadınlar yasa kapsamı dışında tutuluyor. İslam'da caiz olan çok eşlilik yasalar önünde de meşrulaştırılıyor. Müminlerin(!) hakkı olan ikinci, üçüncü, dördüncü eşlere yönelik şiddet cezasız kalıyor. Kadından sorumlu ve kendisi de bizzat kadın olan Devlet Bakanı ise "yasalarımızda aile kavramı belli" diyerek resmi nikahlı olmayan kadınlara yönelik şiddeti mazur gösteriyor.

Bütün bunlardan başka; yeni SSGSS yasaları ile sahip oldukları haklar da gasp ediliyor. Daha önceleri yaşları ne olursa olsun çalışmayan ve evlenmeyen kız çocukları anne ve babalarının sigortalı olmaları dolayısıyla sağlık hizmetlerinden yararlanabiliyorlardı ancak artık bu hakları ellerinden alındı. Yetim kız çocuklarına ödenmekte olan 24 aylık tutarındaki evlenme yardımı, 12 aya indirildi.

Aylık bağlanacak çocuğu bulunmayan ve çalışan dul kadının, ölüm aylığı bağlanma oranı % 75'ten % 50'e düşürüldü. Eski yasaya göre, sağlık primi ödemeksizin isteğe bağlı sigortaya devam

eden kadın sigortalı, eşinin sağlık sigortasından yararlanıyordu. Bu hak yeni yasa ile kaldırıldı.

Şu açık ki feodal ve ataerkil toplumlarda kadına yönelik şiddet açık ve şiddetli sorundur. Fakat bu demek değildir ki kapitalizm bu sorunu çözmüştür. Kadın gerçek anlamda özgürleşemediği siyasi, ekonomik

ve sosyal yaşamda çeşitli düzeylerde şiddete maruz kalabiliyor. Kadına yönelik şiddetin kaynağının düzen sorunu olduğu göz ardı edilip eğitim sorununa indirgeniyor. Sorunun nedenlerinin yanlış

ortaya konması yanlış ve göz boyayıcı çözümleri de beraberinde getiriyor.

Kapitalizm; ucuz işgücü olarak kullanılan, aynı emeği vererek aynı ürünü ürettiği halde daha az ücret alan ve günde 18 saat çalışan kadınların omuzlarına basarak yükseldi. Kadınlar hedefe ulaşmada ilk adım olarak "eşit işe eşit ücret" talebini

gerçekleştirmek istiyorlardı. Her alanda eşitlik gerekiyordu fakat yeterli değildi. Zira istenen hakların eşitçe gasp edildiği bir eşitlik ortamı değildi. 1780-1790 yıllarından başlayarak erkeklerle eşit haklara sahip olmak için örgütlenmeye başladılar. Burjuva devrimlerinin ürünü olan İnsan Hakları Bildirgesi'nin kadın hakları konusundaki zayıflığını farkederek Kadın Hakları Bildirgesi'ni hazırladılar. 1888'de Washington'da Uluslararası Kadın Konseyi kuruldu. 1910'da ise daha önce belirttiğimiz gibi 2. Enternasyonal toplantısında 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü ilan edildi. Tüm bu gelişmeler örgütlenmelerin dünya çapında yaygınlaşmasını ve emekçi kadınların mücadelelerinin güç ve mevzi kazanmasını sağladı. Fakat kadınların bu mücadelesi büyük engellerle karşılaştı. Kadın dernekleri yasaklandı, kadın önderleri ise yaptıklarının bedelini giyotinde ödediler. Bu mücadelelerin getirdiği belirli kazanımlar elbette oldu. Bunların arasında oy hakkını, soyadı kullanma hakkını ve yasalar önünde eşitliği sayabiliriz. Ancak yasalar önündeki kadın-erkek eşitliği toplumsal alanda eşitliği sağlamaya yetmiyordu elbette, mücadele devam etmeliydi.

Sonuç olarak anlatmak istediğimiz 8 Mart'ın; emekçi kadının, mücadeleye devam edenlerin günü olduğudur. 8 Mart'ın alışveriş merkezlerinde, emekçilerin aylarca çalışıp kazanamadığı, paralar savurup sivil toplum kuruluşlarında vicdan rahatlatan ya da vicdanı rahatsız olmayacak kadar pişkin olup sevap işlediğini zanneden "iyi kalpli" kadınlarla uzaktan yakından alakası yoktur. 8 Mart; sendikacı olduğu için işten atıldığı DESA fabrikasının önünde "Sendika Anayasal Haktır" yazılı gömleği ile sekiz aydır direnen Emine Aslan'ın günüdür. Canı pahasına yel değirmenlerine karşı savaşan Rachel Corrie'nin günüdür ki o; İsrail buldozzerleri önünde Filistinli çocukların evlerinin yıkılmaması için mücadele verirken ezilmiştir ve bunu sadece barış istediği için, insan olduğu için yapmıştır. Tek başına olduğu için can vermiştir. 8 Mart; Galatasaray Lisesi önünde polis coplarına direnen Cumartesi Anneleri'nin günüdür ve de kamyon kasalarında Çukurova'ya pamuk hasadına ya da Bursa'ya hiç satın alamayacakları dolgun, diri, sulu şeftalileri toplamaya giden mevsimlik işçi kadınlarımızın günüdür. Nazım Usta'nın dediği gibi "...sanki hiç yaşamamış gibi ölen/ve soframızda yeri öküzümüzden sonra gelen/ve dağlara kaçırıp uğruna hapis yattığımız..." kadınlarımızın...

Gökyüzü Dumanlardan Arınırken

Tarih boyunca hemen her alanda birbirine çok yakışan üçlemeler oluşmuştur, bu zincirin bir halkasını söylediğinizde diğer ikisi kendiliğinden gelir, örneğin kuru fasülye-pilav-soğan, mafya-devlet-siyaset, vb. Aynı kategoride düşünebileceğimiz, bununla beraber sebep-sonuç ilişkisinin daha ağır bastığı bir başka üçleme de dün-bugün-yarındır. Sade ve bir o kadar da anlaşılır görünüyor değil mi? Oysa günlük hayatta, ekonomide, siyasette, hukukta yaşananlar, bu ilişkinin hiç de anlaşılmamış olduğunu gösteriyor. Olayların ve olguların oluşumu, egemen sınıf felsefesine uygun bir biçimde kendisini yaratandan ve kendisinin yaratacağından kopartılarak ele alınıyor, yani bugünün, dünün temelleri üzerinde yükseldiği ve yarının da temeli olacağı bilinçlerden uzak tutuluyor. Yaşananlar birer fotoğraf olarak algılanıyor; oysa fotoğraf olarak gördüğümüz; hareketli bir görüntünün, bir sürecin dondurulmuş bir karesidir.

Yukarıdaki açıklamalar, yakın zamanda yaşadığımız, İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırısını tarihsel denklemi içinde doğru değişkenlerle ele almak, anlamak ve aşmak için uygulanacak yöntemi anlatma amacı taşıyor. Buradan hareketle yanibaşımızda yaşananlara daha yakından bakmaya başlayabiliriz.

Çeşitli yayın organları aracılığıyla izledik, 27 Aralık 2008'de hava bombardımanı ile birlikte, İsrail Gazze'ye yönelik kapsamlı operasyonunu başlattı. 3 Ocak'ta kara harekâtı emri verildi, 17 Ocak'ta İsrail'in, 18 Ocak'ta ise Hamas'ın tek taraflı ateşkesleriyle gökyüzü dumanlardan arınabildi. 22 gün sonunda yaklaşık rakamlarla önemli bir kısmı sivil olan 1300 ölü, 5000 yaralı vardı. Yüzlerce hava saldırısı, tonlarca bomba, milyarlarca dolar zarar... Evsiz kalanlar, molozlar ortasında okula giden çocuklar, ilaç ve gıda sıkıntısıyla başlayan salgın hastalıklar, elektrik kesintisi, akaryakıt yokluğu, kullanımı artan uyuşturucu etkisindeki ilaçlar...

Ortadoğu'yu, özellikle de İsrail ve Filistin coğrafyalarını izleyenlerin hiç de yabancı olmadığı sahneler ve işte sorun da burada başlıyor. Neden bu görüntülere alıştık? Neden kısa aralıklarla bunlar tekrarlanıyor? Bugün pamuk ipliğine bağlı ateşkes ne derece anlamlı? Tedirginlik ve şüphe altında sürdürülen bir yaşam insanı adım adım yıkmaz mı? Barış denilen şey nedir ve barıştan söz ederken neleri konuşmak gerekir? Sorular çoğaltılabilir, ancak tüm bunlara yanıt verme çabasında olanların geçmişe dönmeleri elzemdir, dolayısıyla önce dünü anımsayacağız.

19. yüzyıl sonlarından 1948'e

Kapsamlı bir tarih aktarmak yazımızın amacı dışında kalıyor, bu kısımda genel bir değerlendirmede bulunacağız (1). 19. yüzyıl sonlarında Theodor Herzl öncülüğünde felsefi-

siyasal temellerini oluşturan Siyonistler ilk kongrelerini 1897'de Basel kentinde gerçekleştiriyorlardı. Kutsal kitaplara dayanan argümanları olsa da Siyonistlerin ve kongre katılımcılarının fikirleri genel olarak Herzl'in 1896'da yayınlanan "Yahudi Devleti" eserine dayanıyordu. Buna göre, Avrupa'da düşmanca uygulamalara maruz kalan Yahudiler, bir devlet ve yurt sahibi olmalıydı. Bu görüşlere temel olarak gösterilen anti-semitizm ise, Herzl'in de belirttiği gibi kendilerinin en iyi dostuydu.(2) Nitekim sermayenin krizden çıkış araçlarından biri olarak kullandığı Hitler faşizminin iktidara gelmesiyle beraber Almanya'da Siyonistlere olan destek hızla artmıştı. Devletin nerede kurulacağı ise Tavratt'a yazıyordu; kongre, yurdun Filistin toprakları olduğunu kabul ediyordu, sonuç olarak "halksız toprak topraksız halka" verilmeliydi. Dođu Avrupa Yahudilerinin (Aşkenaziler) harekete geçirilmesiyle somut adımlar atılmaya başlandı, Mısır ve Osmanlı İmparatorluğu el-Ariş'i reddedince Uganda geçici bir yurt olarak kabul edildi ancak Herzl'in ölümü Chaim Weizmann'ın kongre başkanı olmasıyla bundan vazgeçildi, hedef kesin bir şekilde Filistin'di.

Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın neticesinde Osmanlı İmparatorluğu'nun toprak kayıplarıyla Ortadoğu'da oluşan boşluk Siyonistler için uygun bir anın geldiğini haber veriyordu. 1917'deki Balfour Deklarasyonu ile beraber İngiliz emperyalizmi, Siyonistlere her türlü desteği vereceğini belirtiyordu. Yüzyıl başından bu yana Filistin'de toprak kazanma faaliyeti gösteren Yahudi Ulusal Fonu çalışmalarını hızlandırmıştı, bir taraftan Yahudi göçü yapıyor diğer taraftan toprak alınıyordu. Ünlü Yahudi yazar Arthur Koestler, İngiltere desteğiyle yapılan bu süreci şöyle özetliyor: "Bir devletin başka birine üçüncü bir ulusun toprağını vermesi"

Topraklarında yaşananların farkına varan Arapların 1920'de başlayan ayaklanmaları, genel grevler ve Siyonist örgütlerin (Haganah-Irgun-Stern) eylemleri Filistin topraklarında bugüne değin sürecek farklı bir çatışmanın ilk

örnekleriydi. Siyonist örgütlerin hedefinde Araplardan başka artık İngilizler de vardı, yeni destekçileri ise ABD olmuştu ve iki ABD lideri ön plandaydı: Franklin Roosevelt ve Harry Truman.⁽³⁾ Siyonizmi harekete geçiren İngiltere olmuştu, koruyup güçlendiren de ABD olacaktı. 14 Mayıs 1948'de İngiltere'nin çekilmesinden saatler önce İsrail Devleti kuruluyordu, toplu katliamlar ve yüz binlerce Filistinlinin zorunlu göçleri onlara istediklerini vermişti ve artık savaş başka bir düzlemde şiddetlenerek sürecekti.

Gazze ve bugünün yalanları

İsrail kurulduktan sonra Arap-İsrail savaşları, zorunlu göçler, mülteci kampları, İsrail'in bitmek tükenmek bilmeyen yayılmacılığı ve toprak işgali hiç bitmedi. Barış anlaşmaları imzalandı, her ülke bir yerden Ortadoğu sarmalına girdi, arabuluculuk çabaları sürdü ama 2008'e gelindiğinde sanki her şey yeniden başlıyordu. Bugün aynı zamanda dündü ve dün de bugün...

Mısır'a ait olan Gazze, 1967'deki Altı Gün Savaşları'ndan sonra Sina yarımadasıyla beraber İsrail'e geçmişti. Bu tarih genel olarak İsrail'e yönelik politikalarda bir kırılmayı getirmiştir. Tayyar Ar'nın ifadesiyle, "1967 Savaşı öncesinde Arap ülkelerinin temel hedefi İsrail'i ortadan kaldırmak iken, 1967 Savaşı'ndan sonra esas hedefleri, kaybettikleri toprakların geri alınması olmuştur." 1967'den 2005 Eylülüne kadar Gazze'yi fiili işgal altında tutan İsrail, bu tarihte yerleşimcileri ve askerleri Gazze'den çekmeye başlamıştı. Ancak abluka devam ediyordu, Gazze'de büyük bir insani kriz yaşanıyordu. İsrail ise geri çekilmesini uluslararası kamuoyunda kendisine artı puan getirecek şekilde kullanıyordu. 2007'de Gazze'deki yönetim Hamas'ın kontrolüne geçecekti. Bu, direniş karşıtı güçlerin desteklediği Mahmud Abbas yönetimindeki el-Fetih'in gücünü sınırlamıştı. Hamas'ın gücünü artırması İsrail açısından hiç de arzulanır bir şey değildi. Son saldırıların esas amaçlarından biri Hamas'ı ve genel Filistin direnişini yok etmek, hiç değilse güçten düşürmektir. Geçtiğimiz Haziran ayında imzalanan ateşkes uzatılmamıştı ve İsrail her zamanki gibi türlü yalanlar eşliğinde direnişin (bugün için Hamas'ın) ateşkesi bozduğunu iddia ederek, Gazze'ye saldırıya geçmişti. İsrail'i az çok tanıyanlar -

Hamas'ı desteklemeyenler dahil- bu iddiaların gülünç olduğunu biliyorlardı.

4 ve 17 Kasım tarihlerinde ateşkesi ihlâl eden İsrail'in kendisiydi. Ama onlar önce saldırıp ardından kendilerini masum göstermekte çok başarılıydılar. Bütün suçlu, "terörist saldırılar"da bulunan Hamas'tı; İsrail halkının güvenliği için Hamas yok edilmeliydi. Düzenli olarak katlettikleri on binlerce Filistinli'ye karşılık bir önceki yılda 20 kayıp veren İsrail⁽⁴⁾ değil, Hamas ve Filistinliler teröristti. İnsanlık için tehlikeli olan, en gelişmiş silah teknolojileriyle donatılmış İsrail devleti ve ordusu değil, el yapımı füzelerle direnen direniş militanlarıydı... Abluka ve ambargolarla Gazze'yi sefalete boğup ambulansları ve hastaneleri, okulları vuran İsrail devleti değil, İsrail'in güneyine füze isabet ettirebilmiş Hamas insani krizi yaratıyordu⁽⁵⁾. Hamas'ın halk nezdindeki meşruiyetini kırmaya yönelik olarak Batılıların ve Arap işbirlikçilerinin uyguladığı bu taktiklerin özü, "insanların yaşadıklarından Hamas'ın sorumlu tutulması"dır. Bir de şu çok sevilen ve neye hizmet ettiği bilinen "İsrail'in kendini savunma hakkını destekliyoruz" açıklaması var. Anlaşılan İsraililer, propaganda konusunda Hitler'in Goebbels'ini geride bırakmaya kararlılar, peki ama mızrak çuvala sığar mı?

Saldırının hazırlanışı ve işbirlikçilik

Güncel gelişmeler ve çeşitli kaynaklar aracılığıyla yapılan açıklamalar gösteriyordu ki, İsrail uzun zamandan bu yana bu saldırıyı plânıyordu⁽⁶⁾. İsrail ordu sözcüsü Avi Benayahu, askerlerinin 1,5 yıldır maket bir kentte tatbikat yaptıklarını belirtiyor. Clinton döneminde Irak'a uygulanan ve yıllara yayılan ambargo ve ablukanın ardından Irak işgali başlamıştı. İsrail de benzer bir yöntemle hareket etti. Saldırıları sırasında başta Mısır, Suudi Arabistan ve Ürdün olmak üzere Arap ülkelerinin sessizliği, harekete geçmekte gösterdikleri yavaşlık ve saldırıya açık kapı bırakan diğer uygulamaları, genel bir mutabakat sağlanmış olduğunu gösteriyordu. Lübnan ve Katar'ın toplantı önerileri reddedildi, geciktirildi; ilişkilerin kesilmesi önerisine sıcak bakan olmadı⁽⁷⁾. Kimi kaynakların haberleri, işbirlikçilikte sınır olmadığına kanıttı. İddialara göre Mısır güvenlik güçleri ve ABDli mühendisler, Gazze-Mısır sınırındaki tünelleri bulmak için ortak çalışmalar yürütüyorlar ve Mısır istihbaratı, tedavi ettiği yaralıları sorguya çekiyordu. İddiaların ötesinde Mısır'ın, yardımların Gazze'ye girmesinde sürekli olarak zorluk çıkarttığını, İsrail uçaklarının Mısır hava sahasını ihlâlüne izin verdiğini gördük. Keza Mahmud Abbas yönetimi de olanlardan memnundu. Mete Çubukçu bir yazısında şunları aktarıyor: "Abbas'ı, bu saldırı ile Hamas'ın devriliş Gazze'ye girmeyi bekleyen bir yönetici gibi; Nazi işgali sırasındaki Fransız Vichy hükümetine benzetenler var." Tarihte ne de çok benzer kişilik var...

Ateşkes ve genel görüntü

İsrail'in 17 Ocak akşamı ilân ettiği tek taraflı ateşkes, istedikleri gibi hareket edemeyeceklerini göstermiştir. İsrail

yönetimi, hedeflerine ulaştığını açıklasa da amaçlarına ulaşamadıkları açık. Hedef Hamas'ın gücünü kırmak idiyse bunu başaramadılar, Hamas'ı askeri bakımdan yok edemediler, kendilerine füze atılmasını engelleyebilmiş değiller, Hamas'ın halk nezdindeki meşruiyetini de ortadan kaldıramadılar. ABD, BM, AB, Mısır, Ürdün, Suudi Arabistan, Türkiye gibi güçler eşliğinde direnişin olmadığı bir Filistin yaratma çabaları şimdilik sonuçsuz kaldı. ABD ve İsrail, Ortadoğu coğrafyasındaki halkları ehlileştirme hedefinden sapmayacaktır. Yapılan ve yapılacak olan tüm uygulamalar, İran'a ve genel Ortadoğu egemenliğine yönelik olarak değerlendirilebilir. Örneğin Nobel ödüllü katil Peres şöyle diyor: "Sorun İran'ın Ortadoğu'da hakimiyet kurmak istemesidir." Dünya çapında pek çok araştırmacı-yazar da benzer fikirlere yazılarında yer verdiler. Bununla birlikte İran'ın kimi faaliyetleriyle ABD'ye göz kırptığı da dikkatlerden kaçmamalı. Türkiye de bu denklemde ABD ve İsrail desteğiyle yerini almıştır. Görevi ise, Ortadoğu ülkeleri nezdinde kendisine bir meşruiyet kazandırmak ve bu yolla kontrol altında tuttuğu coğrafyanın liderliğine soyunarak dümeni ABD-İsrail eksenine çevirmektir. Davos ve öncesindeki açıklamalar, tam da bu amaca hizmet etmektedirler. Şimdi buradan hareketle, Türkiye'nin tavrına, İsrail ile ilişkilerine ve iki ülke arasındaki benzerliklere değinelim.

Türkiye-İsrail ilişkileri ve iki resmin benzerliği

Türkiye'nin Ortadoğu'daki uzun vadeli işlevini yukarıda açıklamıştık. Saldırıları başladıktan sonra ardı ardına yetkili ağızlarından açıklamalar yapan, yoğun bir diplomatik görüşme trafiğine giren Türkiye, her ne kadar Arap coğrafyasından ve Filistinlilerden olumlu tepkiler alsa da, ikili ilişkiler ve anlaşmalar incelendiğinde ortaya farklı sonuçlar çıkıyor. Truman Doktrini ile beraber ABD'nin başlattığı anti-komünist mücadelede Türkiye, emperyalizmin vurucu gücü, askeri üssü olarak, kendisine verilen görevleri yerine getirdi. Bu süre zarfında, ülke içindeki gelişmelerin yanında Ortadoğu'daki hareketliliğe bağlı olarak darbeler aracılığıyla yeniden düzenlendi. Siyasi tercihlerin yanında, ticari ve askeri anlaşmalar da, oluşan bu organik bağı yeterince açıklamaktadırlar. İsrail'i tanıyan ilk Müslüman ülke olan Türkiye, hükümetleri ama özellikle de ordusu aracılığıyla pek çok anlaşma imzaladı. Uçakların modernizasyonu, İsrail pilotlarının Konya'da eğitilmeleri, milyarlarca dolarlık silah alımları, geniş kapsamlı tatbikatlar, vb (8). Üstelik bu anlaşmalar ticaret ve askeri alanlarla sınırlı değil; hayvancılık, sulama, kimya, enerji, telekomünikasyon üzerine de anlaşmalar mevcut.

Her türlü gövde gösterisinde bulunan mevcut hükümete yönelik "ilişkiler kesilsin" önerisi, Erdoğan'ın "bekâra karı boşamak kolay" sözüyle yanıtlandı. Ne Erdoğan ne de ordu, böylesine ciddi adımları atabilecek kapasiteye sahip değil, üstelik sözünü ettiğimiz organik ilişkiler bunlara izin vermiyor.

Ancak başta Küba, Venezüela ve Bolivya olmak üzere kimi ülkeler, İsrail ve ABD'ye muhtaç olmadan da yaşanabileceğini gösteriyor. Türkiye kamuoyunda bu bağılılığın mutlak surette gerekli olmadığını anlaşılmış olması lazım.

Türkiye'nin samimiysizliği, 16 Ocak'ta Ankara'da devrimci-demokrat güçlerce düzenlenen protesto gösterisinde onlarca kişinin yaralanması ve gözaltına alınmasıyla bir kez daha ortaya çıkmış oldu. Biliyoruz ki onlar ancak kendi sınırları dahilindeki faaliyetlere izin verirler, 'şey'lerin özüne inmeye başladığınızda ise karşınıza bir set çekilmiş olur.

Dilerseniz Türkiye ve İsrail arasındaki benzerlikler üzerinden devam edelim. İlk dikkatimi çeken nokta, her iki ülkenin de güçlü bir resmi ideolojiye başvuruyor olması. İsrail'de kuruluş sürecindeki isimler halkın gözünde birer kahramandırlar. Bugün için kahramanları Hamas'ı bitireceğiz, daha fazla bomba diye haykıran Livni, Netanyahu ve Liberman'dır. Oysa onların kurtuluşu, yüzbinlerce Filistinlinin göçü, ölümü, yurtlarını terk etmeleri pahasına gerçekleşmiştir. Tarihsel gerçekleri dile getirdiğiniz anda "vatan haini" ilân edilirsiniz. Okullardan başlayarak eğitimin her alanında, tek vatanınız olduğu, ne pahasına olursa olsun bu vatani savunmanız gerektiği, sizin kendinizden başka dostunuzun olmadığı öğretilir. Sürekli olarak bir düşman gösterilir, el-Fetih, FHKC, Hamas... Aşırı derecede militarize olmuş bir toplumdur İsrail. Yazar-şair Roni Margulies, üç yıllık bir askerliğin ardından her yılın bir ayı tekrar askerlik yapıldığını aktarıyor. Filistinlilerin ölümü haber programlarında ilgiyle izlenir, militanlara terörist yaftası yapıştırılır. Bütün bunları Türkiye'den bakınca görebiliyoruz, pek çok kişi bunları kabul ediyor. Yüzbinler Türkiye'de protesto gösterileri düzenledi, yetkililer açıklamalar yaptı, Filistinlilerin ölümünü piknik yaparak izleyen İsraililerin görüntülerini görenler onlara lanet yağdırdı, peki ama Türkiye'de yaşananlara ne demeli? Hiç mi benzerlik sezemediniz?

İsrail'in Arap partilerine 10 Şubat'taki seçimler öncesinde yasak koymak istemesi de yine bu ülkedeki kimi uygulamaları çağırıştırıyor bana. Bir Arap milletvekili şöyle sesleniyor: "Filistinlilerin kanı her zaman, İsrail içindeki partizan yarışları

besleyen yakıt olmuştur.” Din ve milliyet temelindeki düşmanlıklardan bu ülke de yeterince zarar görmedi mi?

Bütün bunlar yaşanırken Türkiye'nin İsrail'e insanlık dersi vermesi bana çok gülünç geliyor. Nitekim İsrail Kara Kuvvetleri Komutanı, Erdoğan'a “aynaya bakın” derken, kendisi de samimi olmasa bile bir gerçeği ifade etmedi mi? İşte bu yüzden, gerçeklerin açığa çıkmasından ve halklar arasında daimi barışın sağlanmasından korkanlar bir anda telaşa kapıldılar mı?

Geleceğe dair

10 Şubat'taki seçimler İsrail'de muhazakâr-milliyetçi çevrelerin yükselişiyle sonuçlandı. Gazze'ye yardım kampanyası çerçevesinde hazırlanan bir filmi “tarafsızlık” ilkesi gereği yayınlamayan BBC, İsrail'deki seçimler sözkonusu olduğunda ise heyecana kapılıyor olsa gerek, rakamları bile çarpıtıyor. BBC'den haber alan Anadolu Ajansı da bu oyunun içinde. 10 Şubat'taki seçimlerde oy kullanma oranını “yüzde 69 civarında” olarak açıklayan BBC ve AA'nın tersine İsrail gazetesi Yediot Ahronot katılımın yüzde 50 olduğunu duyurdu. Aynı çelişkiler 2006 seçimlerinde de geçerliydi. İkiyüzlü ABD ve Batı kamuoyunun demokratik bir devlet olarak nitelediği İsrail'de durum buyken, diktatör ve anti-demokratik olmakla suçlanan Latin Amerika ülkelerinde seçmenlerin sandık başına gitme oranı çok çok daha yüksek, örneğin Boliviya'daki anayasa referandumunda bu oran yüzde 90'lara varmıştı. Üstelik pek çok uluslararası kuruluş ve gözlemcinin onayını almışlardı.

Tekrar İsrail'deki seçimlere dönersek, belirtmeliyiz ki, İsrail'in uygulamaları, ırkçı, ideolojik, politik Siyonizme dayanıyor ve bu yüzden hükümetlerin değişmesi çok önemli değişikliklere yol açmıyor. Kurulduğundan beri İsrail'in yaptıkları bunun en açık kanıtı. Peki bu hep böyle mi devam edecek? Bu sorun nasıl çözülecek?

Müslüman kesimin ağırlıklı olduğu bir coğrafyada da olsa, dini değerlere bağlı örgütler - Hamas, Hizbullah- ve politikalar aracılığıyla bu sorunun çözülemeyeceği açıktır. İslami temellerde bir devlet kurulması kesinlikle çözümsüzlüktür. Öte taraftan, Arap devletleri ve Filistinliler ile İsrail'in anlaşarak iki ayrı devlete razı olması da hiçbir şeyi çözemeyecektir. Bugüne kadar geçmişi unutup ellerindekilere razı olsalar da Arap halkı ve Filistinliler, İsrail'in durmayacağını anlamış vaziyettedir. Ortadoğu'da barışın yolu, kapitalist emperyalizme ve Siyonizme karşı bütünlüklü bir mücadeleden geçmektedir. Enerji kaynakları, bölge halklarının kontrolüne geçmedikçe Ortadoğu savaş alanı olmaya devam edecektir. Dini inanç ve milliyet temelinde değil, emek üzerine kurulu birleşik bir Filistin-İsrail devleti, bölgedeki diğer halklara da yol gösterecektir.

Her zaman için yanan Ortadoğu isyan ateşinin yönünü bulması dileğiyle...

1: *Tayyar Arı, Geçmişten Günümüze Ortadoğu; Siyaset, Savaş ve Diplomasi*

2: *“...Gestapo ile temas eden Siyonist temsilcileri de Nazi*

Almanya'sına, Alman Yahudileri'ni kurtarmak için gelmediklerini, fakat Yahudi milliyetçisi olan savaşçı göçmenler bulup yetiştirmek için geldiklerini söylemişlerdi. Genel siyaset, “perişan durumda” olan Yahudilere, başlarını sokacak bir yer bulmak değil, Yahudi devletini kuracak siyasal zemini hazırlamaktı.”...Türkkaya Ataöv... Anti-semitist hareketler ve Siyonizm ilişkisi için bakınız; Varşova Gettosu Savaşıyor, Marek Edelman, Z Yayınları...

3: *Bu bilgi, Bush ve Obama ile devam eden İsrail destekçiliğinin şaşırtıcı olmadığını gösterir, İsrail'e destek bir ABD geleneğidir. Truman Doktrini ise, anti-komünist mücadelenin ve kontgerilla faaliyetlerinin de temelidir, olaylar arasında ne tür bağlantılar olduğuna dair güzel örnekler...*

4: *Rakamlar kimi kaynaklarda farklı olarak belirtile de gerçek değişmiyor. Bununla beraber, bir kişinin ölümü bile, kim olursa olsun arzulanır bir şey değildir...*

5: *Konuyla ilgili bilgiler için Robert Fisk'in yazısı okunabilir.*

<http://www.kizilbayrak.net/basin/haber/arsiv/2009/01/08/artikel/170/sivil-kani-bati.html>

6: <http://www.kizilbayrak.net/basin/haber/arsiv/2009/01/08/artikel/170/gazzenin-igal.html>

7: *Venezüela, Boliviya, Katar, Malezya ve Moritanya İsraille ilişkilerini kesmişti Bildiğimiz kadarıyla İran ve Lübnan'ın İsraille diplomatik ilişkisi bulunmuyor.*

8: *Son dönemdeki ilişkiler için bakınız...*
http://www.sendika.org/yazi.php?yazi_no=21486

Elektrik Tesislerinde Güvenlik ve Topraklama*

Elektrik tesisleri hayatımıza geniş ölçüde girmiştir. Bugün artık elektrik enerjisinden yararlanmadan yaşamın kolay olmadığını söyleyebiliriz. Elektrik enerjisi sayılamayacak kadar çok yerde işimizi, normal şartlarda kolaylaştırırken, yalıtım bozuklukları insanlar ve diğer canlılar için tehlike doğurabilir.

Bu tehlike “ Elektrik Çarpması ” olarak adlandırılır. Yalıtım bozuklukları yangınlara da yol açabilir.

İnsanların ve diğer canlıların elektrik çarpması olayı etkisinde kalmaları için vücutlarının iki ayrı noktasının farklı elektriksel potansiyellerde olması ve bu sebeple üzerlerinden akım geçmesi gerekir.

Bir kişinin gerilim altındaki tesis bölümlerine dokunması doğrudan veya dolaylı yollardan olabilir. Doğrudan dokunmaya karşı alınan önlemler yapısal ve mekanik önlemler ile yalıtma olarak özetlenebilir.

Elektrik çarpması ile meydana gelen kazalar, etki bakımından üç grupta toplanabilir.

1. Elektrik akımının sinirler, adaleler ve kalp çalışması üzerindeki etkileri.
2. Elektrik akımından doğan ısınmanın ve arkaların yaptığı zararlar, yanmalar.
3. Korku sebebi ile düşme, çarpma gibi mekanik zararlar.

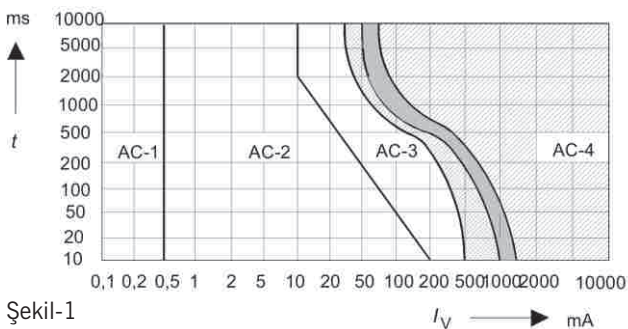
İnsanlar ve hayvanlar üzerinde elektrik çarpması olayı aynı şekilde oluşur.

Vücudun iki noktası arasında farklı elektrik potansiyeli varsa, bu potansiyel farkına (gerilime) ve vücudun direncine bağlı olarak canlı üzerinden bir akım geçer. Akımın büyüklüğüne ve uygulama süresine bağlı olarak çeşitli fizyolojik etkiler doğar.

Vücut direnci bir taraftan uygulanan gerilimin değerine, frekansına bağlı iken diğer taraftan kişinin özelliklerine ve gerilimin uygulanma noktalarına bağlıdır.

Vücuttan geçen akım kaslarda kasılmalara yol açar. Kalp adalesinin çalışma ritmini bozar. Bu olaya ventriküler fibrilasyon denir. Kalbin bozuk ritmi beyin kanla beslenmesini önlediği için beyin ölümü meydana gelir.

Yapılan deneyler sonucunda akımın büyüklüğü ve uygulanma süresine bağlı olarak elde edilen fizyolojik sonuçları gösteren ve uluslar arası standartların kabul ettiği aşağıda (şekil-1) verilmiştir.

Şekil-1

AC-1 : Genellikle tepki yoktur.

AC-2 : Zararlı bir fizyolojik etki yoktur.

AC-3 : Kalp atışlarında aksaklıklar görülür.C1-C2 Vent. Fibr. olasılığı %5

AC-4 : Tehlikeli fizyolojik etkiler, ağır yanıklar. C2-C3 Vent. Fibr. olasılığı %50

İnsan iç direnci dokunma gerilimine olduğu kadar, kişiden kişiye; dokunma noktalarının yeri ve durumuna göre değişiklikler gösterdiği için akım büyüklükleri ile hesap yapmak olanaksızdır. Bu sebeple dokunma gerilimi ve etki süresi büyüklüklerine bağlı olarak tehlike sınırları tarif edilmiştir.

Alçak gerilim için izin verilen dokunma gerilimi $UL = 50$ Vu aşmayacaktır.

Şantiyeler, tarım alanları v.b. yerlerde bu değer 25 V olarak sınırlanmıştır.

230/400 V alçak gerilim şebekelerinde hatalı devre:

Sabit tesislerde 5 s

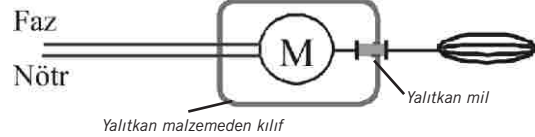
El aletleri ve portatif cihazlar için 0,4 s içinde kesilmelidir.

Alçak gerilim tesislerinde dolaylı dokunmaya karşı koruma yöntemleri:

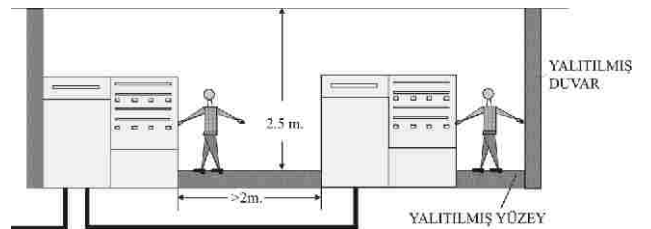
- Beslemenin otomatik olarak ayrılması ile koruma,
- Koruma sınıfı II olan donanım veya eşdeğeri yalıtım ile koruma,
- İletken olmayan mahallerde koruma,
- Topraklamasız tamamlayıcı yerel eşpotansiyel kuşaklama ile koruma,
- Elektriksel ayırma ile koruma,
- Küçük gerilim, olarak gruplandırılabilir.

Koruma sınıfı II olan donanım kullanarak koruma

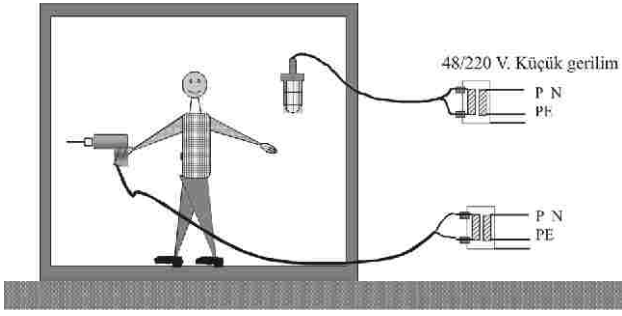
Mutfak aletleri, elektrikli traş makineleri gibi cihazlara uygulanır. Bu gibi cihazların dış iletken bölümlerinin gerilim altında kalabilecek iletken kısımlarla temas etme imkanı ek yalıtım ve yapısal tedbirlerle ortadan kaldırmıştır.

Şekil-2

Şekil-3 : Döşeme ve duvarlar yeterli düzeyde yalıtılmış olup, insanın eli ve ayağının farklı potansiyellerde bulunabilme olanağı ortadan kaldırılmıştır.

Şekil-4 : Burada küçük gerilim ve ayırma koruması birlikte uygulanmıştır.

Küçük gerilim

Yönetmelikler SELV, PELV ve FELV kodu taşıyan üç küçük gerilim tanımlar.

Yukarıdaki şekilden de görüldüğü gibi a.a. için 50 V'u veya d.a. için 120 V 'u aşmayan ve şebekeden yalıtılmış sistemler kullanılır.

SELV sistemde sekonder devrenin topraklanmasına izin verilmez. PELV de buna imkan tanınmıştır.

SELV ve PELV şebekeden yalıtılmış ve iç atlamalara karşı güvenli bir yalıtım transformatörü veya eşdeğer özellikli bir kaynaktan beslenirken, FELV ototransformatör şeklinde bağlanmamış bir trafodan beslenebilir.

SELV sistem yüzme havuzları gibi elektrik çarpması riskinin yüksek olduğu yerlerde kullanılır. SELV ve PELV arasındaki tek fark PELV sistemde sekonder tarafın bir noktasının daima topraklanmış olmasıdır.

FELV sistem, fonksiyonel sebeplerle SELV ve PELV sistemlerin kullanılmadığı yerlerde uygulanır.

Standartlarda her bir sistem için verilen ek şartlara uyulması zorunludur.

Beslemenin otomatik kesilmesi

Elektrik tesislerinde bir yalıtım hatası sonucunda ortaya çıkan tehlikeli dokunma gerilimini ortadan kaldırmak için beslemenin kesilmesi önemli ve en çok uygulanan bir yöntemdir.

Devrenin kesilmesi, sigortalar, otomatik anahtarlar, artık akım anahtarları gibi hata akımı ile faaliyete geçen devre elemanları ile sağlanır. Bu gibi cihazların faaliyete geçebilmesi için hata akımının, cihazların önceden ayarlanmış faaliyet akımlarından daha büyük olması şarttır.

O halde devrenin bir hata halinde otomatik olarak kesilebilmesi için hata akımının olabildiğince yüksek olması gerekir. Topraklama yapılması hata akımının büyütülmesi için bu imkanı sağlar.

Topraklama, alçak gerilim şebekeleri için dolaylı dokunmaya karşı yöntemlerden biri iken yüksek gerilim şebekelerinde tek yöntemdir.

Şebekelerde, topraklama yalnız dolaylı dokunmaya karşı koruma görevi yapmaz, aynı zamanda şebekenin düzgün çalışmasını da sağlar.

Topraklama

Tanım: Elektrikli işletme araçlarının (generatör, transformatör, motor, kesici, ayırıcı, direk, aydınlatma armatürü, buzdolabı, çamaşır makinası v.b.) aktif olmayan (normal işletmede gerilim altında olmayan) metal kısımlarının bir iletkenle toprakla birleştirilmesidir.

Toprakla bağlantı çeşitli şekillerdeki topraklayıcılarla (toprak elektrotları) yapılır.

Topraklamanın amaca göre sınıflandırılması

Topraklama başlıca üç amaçla yapılmaktadır.

1. Koruma topraklaması: İnsanları tehlikeli dokunma gerilimlerine karşı korumak için işletme araçlarının aktif olmayan metal kısımlarının topraklanması.

2. İşletme topraklaması : İşletme akım devresinin, tesisin normal işletilmesi için topraklanması.

3. Fonksiyon topraklaması : Bir iletişim tesisinin veya bir işletme elemanının istenen fonksiyonu yerine getirmesi için yapılan topraklama.

Yıldırım etkilerine karşı koruma, raylı sistem topraklaması, İletişim tesisleri işletme topraklaması.

Koruma topraklamasının etki şekli:

A- Topraklanacak cihaz veya bölüm ile referans toprak (topraklanan nesnenin elektrodundan oldukça uzak, en az 20 m.,bir toprak parçası) arasındaki direncin (topraklama direnci, elektrot yayılma direnci) olabildiğince küçük olmasını sağlamak,

Bu suretle doğacak hata akımlarını yeteri kadar büyültmek ve bu sırada dokunma gerilimini tehlike sınırları içinde tutmak,

B- Cihazların, bina aksamının ve benzeri elemanların aralarında, işletme esnasında potansiyel farkı meydana gelmemesini temin etmektir.

Bu amaçla yapılan topraklamaya KORUMA TOPRAKLAMASI denmektedir.

İşletme topraklamasının etkisi:

Şebekelerde arızasız normal işletme durumunda nötr noktasının toprağa karşı gerilimi, dengeli yük hali için, sıfırdır. Bir fazda faz-toprak kısa devresi meydana gelmesi halinde nötr noktası topraklanmamış ise, nötr noktası gerilimi faz-nötr gerilimine, arızasız fazların gerilimi de toprağa karşı faz arası gerilime ulaşır. Yalıtım bakımından istenmeyen bu durumu önlemek için nötr noktasının topraklanması yoluna gidilir.

İşletme esnasında gerilim altında olabilen noktaların topraklanmasına İŞLETME TOPRAKLAMASI adı verilir.

Fonksiyon topraklaması:

Dönüş hattı olarak toprağı kullanan iletişim tesislerinin çalışabilmesi için yapılan işletme topraklamasına FONKSİYON TOPRAKLAMASI denmektedir.

Raylı sistem topraklaması, parafudların topraklaması da bu sınıf içinde düşünülmektedir.

*Elk. Y. Müh. İsa İLİSU'nun Elektrik Tesislerinde Dolaylı Dokunmaya Karşı Koruma ve Topraklama adlı kitabından derlenmiştir.

Linus Torvalds ve Linux

İri burunlu, gözlüklü, giyim konusunda son derece başarısız, kendi tanımıyla bir 'inek'... Matematik ve fiziğin minik dostu... İstatistik profesörü dedesinin eve aldığı Commodore VIC-20 ile başlayan elektronik hesap makinesi ve programlama deneyimlerine kadar Torvalds hakkında akılda kalanlar bunlardan ibaret. Sıkıcı ve itici mi buldunuz? Belki öyle ama o çocuk, odasında uykusuz geceler geçirip bilgisayar kılavuzları, dergileri okuyor, örnek programlar yazıyordu ve bunları yaparken müthiş bir zevk duyuyordu. Bilgisayarın aslında BASIC dili ile konuşmadığını, temelinde makine dilinin olduğunu farkettiğinde yaşadığı şaşkınlığı ve öğrenme isteğinin kaçta katlandığını varın siz düşünün. Yıllar sonra, öğrenci yurdundaki odasında Unix'in güçlü bir benzerini yazıp, İnternette bedelsiz olarak dağıtacak Linus'un üniversite öncesi yılları böyle şekillenmişti.

Büyürken üç bilgisayarı olduğunu söylüyor Torvalds: Commodore VIC-20, Commodore 64 ve o zamanlar "Avrupa'da güçlü yeri olan Amiga". Ren geyiklerinin, saunanın, teknolojinin ülkesi Finlandiya'da gelişen bu genç, elindeki bilgisayarlardan artık verim alamaz duruma geldiğinde bir üst modele geçmeye çabalar. 16-17 yaşında, "piyasaya çıkan ev kullanımına yönelik ilk 32-bit makinelerden birisi" olan bir Sinclair QL satın alır. İşletim sistemlerine yönelik çalışmaları da bu süreçte başlar. Mikrosürücüleri kullanmak zorunda kalmamak için aldığı disket denetimcisiyle gelen sürücü yazılımını oldukça kötü bulan Linus, kendi programını yazmak zorunda kalır ve kendi anlatımıyla, işin inceliğine girip işletim sistemini çözümlenmeye koyulur. Assembler, disassembler, editörler ve oyunlar... Linus, kullanımdaki yazılımları beğenmedikçe, kendi ihtiyaçlarına göre bu yazılımların daha iyilerini üretir.

Hayatını değiştiren kitap olarak tanımladığı, Andrew S. Tanenbaum'a ait, "İşletim Sistemleri: Tasarım ve Uygulama" isimli eseri okuyan Linus, Unix felsefesi ve Minix ile tanışmıştır: "Unix'i okudukça ve anlamaya başladıkça büyük bir coşkuya kapıldım. Doğrusunu isterseniz bu coşku sonra da hiç azalmadı. (Umarım siz de yaşamınızdaki bir şey için aynı sözü söyleyebilirsiniz.)"

Helsinki Üniversitesi ilk kez 1990 yılı güzünde Unix kullanmaya başlar. Dersin eğitmeni de dahil herkes bu konuda çok yenidir ama kimse, Unix'in ardında benzersiz bir felsefe yattığını reddetmemektedir. Basit temel şeylerin kullanımıyla büyük işler yapılmasına izin veren Unix'te var olan yalınlık Torvalds ve arkadaşlarını şaşırtır ve bu sisteme karşı ilgi uyandırır. Unix'in 'küçük olan güzeldir' felsefesiyle geldiğini belirten Torvalds, yalınlığın, uzun ve yorucu çalışmalar sonucunda AT&T'nin Bell Laboratuvarları'nda Dennis Ritchie ve Ken Thompson tarafından bilinçli bir şekilde sağlandığını da ekler. "Ve yalınlığı asla kolay olan bir şeyle karıştırmamalısınız. Yalın olmak tasarım ve doğru tarz gerektirir." Unix'in üniversiteler için uygun bir seçim olması, kaynak lisansı üzerine bakın Torvalds neler yazıyor: "Unix, Dennis ile Ken'in Uzay Savaşları oynamaya yönelik kişisel projeleri için geliştirilmeye başlanmıştı. Ve işletim sistemini ciddi bir proje olarak görmediği için AT&T, onun ticari bir değeri olacağını hiç

düşünmemişti. Gerçekte AT&T, düzeni önceden sıkı sıkıya belirlenmiş bir tekeldi ve yapamayacağı şeylerden birisi de bilgisayar satmaktı. Böylece Unix'i yaratanlar onu özellikle üniversiteler için gayet özgürce, kaynak lisansıyla birlikte edinilebilir duruma getirdi."

AT&T'nin, orijinal koda sahip olmasının yanında BSD (Berkeley Software Distribution) türevlerinin yaygınlaşmasıyla beraber Unix'in öneminin farkına varması, Unix üzerine yasal mücadeleleri başlatmasına neden olur. Novell şirketi Unix'i AT&T'den satın alarak uzlaşmayı sağlar. 1960'ların sonunda ilk Unix hareketlenmelerinin yaşanmasından beri geçen sürede, dünya genelindeki politik mücadelelere ve Unix üzerindeki ticari ilgisizliğe paralel olarak bu sistemin açıklık felsefesini benimseyen kişi sayısında da artış yaşanır. Torvalds, 1991 yılında, Helsinki Politeknik Üniversitesi'ndeki bir etkinliğe konuşmacı olarak katılan Richard Stallman sayesinde, Unix'in bu yönüyle de tanışır.

"Richard Stallman serbest yazılımın Tanrı'sıdır. 1984 yılında Unix'e alternatif olacak GNU(GNU is Not Unix) adlı sistem üstünde çalışmaya başladı." Daha sonraları Stallman GPL(General Public License) isimli bir lisans kaleme alır ve FSF'yi (Free Software Foundation) kurar. "İşığı görmemiş olabilirdim ama sanırım konuşmasında bir şeyler derinlere işledi. Ne de olsa, daha sonraları Linux için GPL kullanmaya başlayacaktım." Evet, Torvalds ve Stallman'ın yolları böyle kesişiyor...

Bir yeni bilgisayar daha

Topladığı paralar arzuladığı bilgisayarın fiyatını karşılayacak noktaya geldiğinde Torvalds yeni bir yola girmiştir. DOS versiyonuyla gelen bu yeni makinesinde kullanmak üzere bir Unix çeşitlemesi olan Minix ismarlar. "Yükleme on altı disket gerektiriyordu." Eğitim amaçlı yazılmış Minix'te zayıf yanlar bulan Linus, kendi uçbirim öykünücü (terminal emülasyon) programını yazmaya başlar. "Projeyi Minix altında değil, çıplak donanım temelinde gerçekleştirmek istiyordum. Bu proje 386 donanımının nasıl çalıştığını öğrenme yönünden de büyük fırsat olacaktı." İlk kişisel bilgisayarı üzerindeki çalışmalarında BIOS, CPU ve Assembly dili ile fazlasıyla vakit geçiren Torvalds, sonunda başarılı olur, kendi anlatımıyla: "Linux böyle başladı işte. Test programlarının uçbirim öykünücü paketine dönüşmesiyle."

Programlama ve Torvalds

Program yazmanın Linus Torvalds'ı büyülediğini tahmin ediyorsunuzdur. Kendisi programlama üzerine düşüncelerini belirtirken fizik ve matematiğe başvuruyor: "Benim kişisel incancım bilgisayar biliminin fizik ile çok fazla ortak yanı olduğu yönündedir. İkisi de dünyanın daha temel düzeyde nasıl çalıştığıyla ilgilidir. Elbette ki fark, fizikte dünyanın nasıl düzenlendiğini anlamamız beklenirken, bilgisayar biliminde dünyayı sizin yaratmanızdır." Torvalds, bilgisayar biliminin de fiziğin aksine matematik gibi kendi içinde tutarlı olmakla yükümlü olduğunu, harici bir mantıkla çok fazla sınırlanmadığını belirtiyor. İşletim sistemlerini

oluşturmayı, bir ülkenin anayasasını hazırlamaya benzetiyor ve ekliyor: “Bilgisayarda çalışacak diğer tüm programlar sadece sıradan yasalardır.”

Uçbirim öykünücü başlangıçtaki ihtiyaçlarına cevap verse de, dosya indirme ve gönderme noktasında yetersiz kalınca Torvalds, bir disket sürücüsü ve diskin yapısına bakabilmesi için bir dosya sistemi sürücüsü yazmaya başlar. İş bitirdiğinde projenin işletim sistemine yöneldiği açıklık kazanmıştır. Bunun üzerine Torvalds POSIX standartlarını araştırmaya koyulur ve kendi deyimiyle “Finli bir bilgisayar delisinin bilgisayar yeteneklerinin sınırlarını test etmeye heveslendiğinin toplumca bilinen en eski kanıtı” olan e-postayı gönderir.¹

“Bir işletim sistemi oluşturmanın yolu, sistem çağrılarının ne yapması gerektiğini bulup çıkartmak ve ardından bu çağrıları kendi tarzınızda yerine getirmesini sağlayacak programı yazmaktır.” Standartları araştırıp öğrenen Torvalds, çalışan bir şeyler oluşturmak için, kimi zaman kendisini umutsuzluğa iten bir programlama sürecine giriyor. 25 kadar sistem çağrısı oluşturduktan sonra “orijinal Unix kabuklarından (shell) birisi olan bir Bourne Shell (bash) klonu” kopyalayarak ve hataları bulup düzelterek kabuğu çalıştırmayı başarır, artık kendi sistem çağrılarını kullanabiliyordu.

Bütün bu çalışmayı Linux olarak adlandıran Torvalds, işin perde arkasını da açıklıyor: “Dürüstçe: O şeyi Linux adı altında sunmayı istemiyordum, çünkü bu çok egoistçeydi. Sonunda yapacağım sunum için düşündüğüm ad neydi? Freax (Anladınız mı? İçerik gereği eklenmiş bir 'x' ile 'freaks'2 sözcüğü.) Aslında ilk dönem dosyaları -kaynakların nasıl derleneceğini tarifleyen dosyalar- altı ay kadar 'Freax' sözcüğünü içerdi. Ama bu gerçekten önemli değildi. O aşamada isme gereksinmiyordum, çünkü işletim sistemini kimseye sunacak değildim.”

17 Eylül 1991'de, Torvalds 22 yaşındayken 0.01 sürüm numarası ile kaynak kodlar, Linus'un POSIX standartlarını istediği e-postaya cevap olarak Ari Lemke'nin açtığı sunucuya koyulur. Kaynaklar ilk aşamada 10.000 satırdır. Lemke Freax ismini beğenmeyip Linux ismini önerir ve artık yolculuk yeni bir yolda devam edecektir. Kendisine bildirilen hataları giderip sistemi geliştiren Torvalds, bir süre sonra gcc'yi (“GNU C Compiler”) de işletim sisteminin bu ilk parçasına ekler. Diskindeki Minix bölümünü yanlışlıkla silen Torvalds bir seçim yapmak zorunda kalır: “ya Minix'i yeniden kuracaktım ya da durumu metanetle karşılayıp Linux'un Minix'e gereksinmeyeceğim kadar iyi olduğunu kendime kabul ettirecektim... Yapılanma ortamını terk etmek ve bir programı kendi ortamı içinde yapmak çok büyük bir kavramsal adımdı. Öylesine büyüktü ki, yeni sürümü ancak kasım ayı sonunda ama 0.10 olarak sundum.” Linux'un daha az belleğe gereksinim duyan bir derleyici ile derlenip derlenemeyeceğini soran bir e-posta alan Torvalds, diski bellek için de kullanabilecek bir şekilde sistemi düzenler. “Disk-bellek çalışması oldukça büyük bir şeydi, çünkü Minix bunu yapmıyordu. Bu özellik 1992 yılı Ocak ayının ilk haftasında çıkan 0.12 sürümüne eklendi.” Bu özellik o zaman için oldukça etkileyicidir ve Linux hızla yükselmeye, insanlar Minix'ten Linux'a geçmeye başlar. Ardından Torvalds'ın karşısına farklı bir soru çıkar...

“O zamanlar PC dünyasında güçlü bir paylaşım geleneği vardı.

Bir program indirirdin ve senden, onu yazan kişiye on dolar falan düzeyinde bir para göndermen beklenirdi. Ben de insanlardan, kendilerinden otuz dolar gibi bir para bekleyip beklemediğimi soran iletiler alıyordum.” Torvalds para talep etmiyor, buna ilişkin çeşitli sebepler gösteriyor; ama şu kısımları mutlaka aktarmak gerekiyor: “Ve evet, yürekten inanan bir akademisyen olan büyükbaba ve yürekten inanan bir komünist olan babanın etkisi altında büyümemiş olsam, bu 'paraya gerek yok' konusuna şüphesiz farklı yaklaşırdım. Linux'u ne olursa olsun satmak istemiyordum. Denetimi yitirmeye de niyetim yoktu ve bu, onu başka birisinin satmasını da istemediğim anlamına geliyordu. Bunu eylül ayında sunduğum ilk versiyonun kopya dosyasına eklediğim telif hakları politikasında açıkça ifade etmiştim. Avrupa'da 1800'lerde yayımlanan Bern Konvansiyonu sayesinde, telif haklarını satmadığın sürece, yarattığın şeyle ilgili tüm haklara sahip oluyordun. Böylece telif hakkı sahibi olarak kuralları ben oluşturdu: “İşletim sistemini satmadığınız sürece bedelsiz kullanabilirsiniz ve eğer herhangi bir değişiklik ya da gelişme sağlarsanız bunları (erişim olanağı olmayan binary'ler haricinde) bir kaynak kodda herkesin erişebileceği hale koymanız gerekiyordu. Bu kuralları kabul etmiyorsanız kodu kopyalama ya da onunla başka herhangi bir şey yapma hakkına sahip değildiniz.”

Kendinizi düşünün. Yaşamınızın altı ayını bu şeye veriyorsunuz, kullanılabilir olmasını istiyorsunuz, bundan bir kazanç beklemiyorsunuz ve başka insanların bundan parasal çıkar sağlamasını da istemiyorsunuz. “İnsanların bunu görmesini ve değişiklikleri, geliştirmeleri yüreklerinden geldiği gibi yapmasını istedim. Ama bunun yanı sıra, onların ne yaptığını göreceğimden de emin olmalıydım. Her zaman kaynaklara erişim olanağına sahip olmak istiyordum; çünkü gelişme sağlarsa bunları ben de kullanabilecektim. Linux'u olabilecek en iyi teknoloji haline koyma yolunun onun saflığını korumak olduğu düşüncesi bana mantıklı geliyordu. İşe para karışırsa her şey netliğini yitirecek, bulanık hale gelecekti.” 0.12 sürümünde Linux, fikir babası Richard Stallman olan GPL lisansı ile yayınlanır.

Minix-Linux veya Tanenbaum³-Torvalds

Torvalds Linux'u geliştirirken Minix'ten oldukça yararlanmıştı, onu işletim sistemlerine götüren süreç Minix'in eksiklerini farkedip kendi programlarını yazmasıyla başlamıştı. Linux'un ilk versiyonlarının yayınlanmaya başlaması ve olumlu tepkiler üzerine Tanenbaum e-posta yoluyla bir tartışma açar. Karşılıklı atışmalarda Torvalds iki noktaya dikkat çeker: mikro-çekirdek ve lisans. Tanenbaum tasarımlarında mikro-çekirdek yaklaşımını kullanıyordu, Minix'in haricinde, o sıralar üzerinde çalıştığı bir diğer sistem olan Amoeba da bu yaklaşımı içermektedir. Torvalds ise şu eleştiriyi yöneltir: “Mikro-çekirdeğin gerisindeki kuram işletim sistemlerinin karmaşık olduğuydu... Mikro-çekirdek yaklaşımında, problemin oluşturduğu alanı, hiçbirisi karmaşık olmayacak kadar çok parçaya bölmen gerekiyordu... Bu bir 'bütünün kendisi parçalarından daha büyüktür' problemidir. Bir problemi alır, ikiye böler ve her yarının yarı yarıya basitleştirdiğini söylerseniz, iki yarı arasındaki iletişim karmaşıklığını gözardı ediyorsunuz demektir.”

Lisans konusunda ise Torvalds şöyle der: “Kaynakları elde

ediyordunuz; ama lisanslar fazla şey yapmanıza izin vermiyordu.” Bunlara karşın Linux tek gövdeli bir çekirdek içerir ve GPL lisanslıdır.

Helsinki Üniversitesi'nde 1.0 sürümünün yayınlanmasının ardından Linux'a yönelik ilgi katlanarak artmaya başlar, bilgisayar dünyasının tekelleri de Torvalds'la görüşebilmek ve ortak projelere imza atmayı istemektedirler. Öte taraftan gazeteciler kendisini sıkı takibe almıştır, hayranlarının açtığı siteler, Linux kuruluşları sayısını hızla artırır. “1995 yılı Mart ayında 1.2 sürümünü çıkarttığımızda, çekirdek 250.000 kod satırını içerecek şekilde büyümüştü, yeni çıkan Linux Journal dergisi 10.000 okuyucu tirajına ulaştığını ileri sürüyordu ve Linux, Intel, Digital, Sun SPARC işlemciler üstünde çalışma yeteneğine erişmişti. Büyük bir adımdı bu.”

Eminim çoğunuz Linux sembolü olarak neden penguin kullanıldığını merak ediyorsunuzdur. Bu konuda Tove-Linus Torvalds çifti de anlaşıyor ama genel görüş fikrin Tove'dan geldiği yönünde. Bu arada Linus'un Avustralya'da bir penguin tarafından ısırıldığını da hatırlatalım. Linux için gereken sembolün penguin olmasında karar kılınınca penguin resimleri çizilir ve Torvalds'a ulaştırılır. Bunlar arasından Larray Ewing isimli bir grafik sanatçısının çizimi beğenilir. “Ama bu herhangi bir penguin olmayacaktı... Tüm diğer penguinlerin siyah ibiği ve ayağı varken, bunlar Linux maskotunda onu, babası ördek olan bir penguinmiş gibi gösterecek şekilde turuncu olacaktı. Sanki Duffy Duck Antartika'ya yaptığı bir yolculukta azıcık haylazlık etmiş ve yerel kümes cemaati içinden birileriyle çılğın bir tek gecelik kaçamak yaşamış gibi.”

İlk çocuk ve Transmeta

Tove ile Linus'un çocuk sahibi olacağı ve Linus'un artık Transmeta isimli şirket için ABD'de çalışacağı haberi duyulunca pek çok kişi artık Linux çalışmalarının aksayacağını düşünür. Kimileri ise, Torvalds'ın Linux'u geliştirmeye devam edecek olsa bile özgür yazılım felsefesine sadık kalamayacağını dile getirir. Bir başka grup ise, “Transmeta'nın kısmen Microsoft'un ortak kurucusu Paul Allen tarafından kurulduğunu belirterek” karşı çıkar, “kimileriye bunun Linux'un denetimini ele geçirmek için özenle oluşturulmuş bir plan olduğunu” iddia eder. Fakat Torvalds Linux çalışmalarına yönelik bütün iddiaların geçersiz, şüphelerin yersiz olduğunu dile getirir ve Linux geliştirmeye devam eder.

Torvalds Silikon Vadisi'nde çalışmaya başladıktan bir süre sonra Apple firmasından görüşme teklifi alır. Onlara göre masaüstü dünyasında sadece Microsoft ve Apple vardır, Linux için yapılacak en iyi şey Apple ile anlaşmak ve özgür yazılım dünyasını Mac OS X'in arkasında toplamaktır. Ardından da Sun Microsystems Torvalds ile görüşür ancak Torvalds her iki öneriye de yanaşmaz. Apple'in kullanmayı düşündüğü Mach mikro-çekirdeğine dair Linus'un teknik eleştirileri vardır ve Mach'i sevmemiştir. Sun'ın lisans politikalarını da aptallık olarak görür. “Olayda beni asıl tedirgin eden şeyse, davetiyede açık kaynağa olan bağlılıklarının samsarlığını yapmış olmalarıydı. Kaynağın okunabilmesi açısından belki açık kaynaklı; ama üstünde herhangi bir değişiklik yapmak ya

da onu altyapınızın bir bölümü haline koymak isterseniz Sun'dan lisans almanız gerekiyordu.”

“Netscape'in browser (web tarayıcı, M. N.) teknolojisinin kaynak kodunu Mozilla adı verilen bir proje içinde” açması, bundan iki ay sonra, Sun'ın, sunucularında Linux'u destekleyeceğini duyuran açıklaması ve ardından IBM... IBM web sunucularında Apache kullanacağını ve destekleyeceğini ifade eder.

Fikri mülkiyet

Torvalds, fikri mülkiyet, telif hakları ve patentler üzerine düşüncelerini ifade ettiği bölümde, şirketlerin özgürlüğü kısıtlayan uygulamalarına değiniyor ve ana fikrini şu cümleyle açıklıyor: “Daha geniş bir bakış açısıyla, bu fikri mülkiyet savaşında barışa kavuşmanın yolu açık kaynaktır.” Kimilerinin, her yazılımın GPL ile lisanslanması gerektiğini belirtmelerini ve insanları bu yönde ikna etmek için ısrarlı bir çaba gösterip kendi kararlarını vermelerine fırsat tanımamalarını eleştirir. Bu noktadaki kimi katı tutumları eleştirmesinin haricinde Torvalds, Stallman'ın çabasıyla doğan GPL4 ve açık kaynak modelinin en iyi teknolojiyi yaratmaya izin verdiğini, insanları gelişmelerden uzak tutmayıp ilgi duyanları da projelere ortak edebiliyor olmasının önemini vurguluyor. Bir başka bölümde de şunları ekliyor: “Açık kaynak modelinin tutulmasını sağlayan şey ideolojinin kendisi değildi. Açık kaynak, en nitelikli teknolojiyi geliştirmenin ve ortaya koymanın en iyi yöntemi olduğu anlaşıldığı zaman dikkat toplamaya başladı.” Torvalds bir yere kadar haklı ancak bilginin meta haline getirilip alınıp satılmaması, insanlığın ortak kullanımına sunularak ulaşılabilir niteliğe büründürülmesi ve anti-kapitalist bir duruş bana göre her zaman için önceliklidir. Bir zamanlar bilim din tarafından nasıl saldırganlıkla karşılanıp düşman ilan edildiye, şirketlerin de bugün açık kaynak fikrine aynı şekilde yaklaştığını vurgularken bizi haklı çıkarıyor. Endüstri toplumundan iletişim toplumuna geçtiğimiz şeklindeki postkapitalist argümanlara Torvalds'ta da rastlıyoruz.5 Ancak hemen sonrasında da teknolojinin hiçbir şeyi güdümediğini belirterek “Teknoloji sadece neyi nasıl ve daha ucuz yapabileceğimizin sınırlarını koyar” diyor. Postkapitalistlerin teknolojiye attığı aşırı güç noktasında Torvalds onlardan ayrılıyor.

Bu uzun yazıyı yaşamın anlamına dair Torvalds'ın düşüncelerini aktararak bitirelim. Tarih boyunca her kesimden insanın kimi anlarda ve belki de hayatı boyunca üzerinde kafa yordığı bir soruya o, yaşamdan varolma isteği, toplumsal ilişkiler ve eğlence olarak cevabını veriyor. Hem araştırma asistanlığı hem de Transmeta döneminde Linux'u geliştirmekle uğraşırken ve karşılığında para alıyordum diyen Torvalds, parayı rahatlıkla bu listeden çıkarabiliriz diyor. Kitabın yazılmasında büyük katkısı olan David Diamon'ın sözlerine bakarsak bazı şeyler daha açıklayıcı olacaktır: “Ve onda, varlıklı ve güçlü olmaya yönelik hiçbir arzu yoktu.” Bu “kazara devrimci” yaşam öyküsünü ve Linux çekirdeğinin gelişiminin tarihçesini ayrıntılı olarak öğrenmek için herkesin Linus Torvalds'ın “Yalnızca Eğlenmek İçin” kitabını okuması gerekiyor.

1 http://groups.google.co.uk/group/comp.os.minix/browse_thread/thread/76536d1fb451ac60/b813d52cbc5a044b adresinden *What would you like to see most in minix?* başlıklı e-postayı inceleyebilirsiniz

2 *Ucubeler. 'Fri-iks' şeklinde okunduğu için 'serbest x' anlamını da çağırıştırıyor. (kitaptan)*

3 *Minix'in Tanenbaum'a ait olduğu bilirse de düzgün kodlarının çoğu Bruce Evans tarafından yazılmıştır.*

4 “Açık Kaynak Neden Akla Yakın” başlıklı yazısında Torvalds GPL'i “telif hakları karşıtlığı” olarak da tanımlıyor.

5 *Postkapitalist paradigmlar için bakınız <http://www.ivmedergisi.com/paradigmlar.html>*

Penguenlerle, antiloplarla (özellikle gnu;) ilişkilerimiz her geçen gün daha da iyiye gitmekte. Bu sayımızda da Özgür yazılım GNU/Linux ile ilgili yararlı bilgiler mevcut.

Uygulamalar

Pidgin:

Genel Kamu Lisansı ile dağıtılan, özgür, çok-platformlu bir anında mesajlaşma programıdır. Mac OS X, Windows ve GNU/Linux platformlarında çalışabilir.

Aynı anda değişik protokollerden birçok hesabı açıp, sohbet edebilirsiniz. Yani bir yandan MSN ile arkadaşınızla konuşurken, bir yandan da IRC'e girip sohbet edebilirsiniz. Resmi olarak AIM, Bonjour, Gadu-Gadu, Google Talk, Groupwise, ICQ, IRC, MSN, MySpaceIM, QQ, SILC, SIMPLE, Sametime, XMPP(Jabber), Yahoo! ve Zephyr protokollerini desteklemektedir. Bunların dışında eklenti desteği ile aklınıza bile gelemeyecek protokoller ile sohbet edebilirsiniz, örneğin Pidgin kullanarak Facebook üzerinden sohbet edebilirsiniz. Pidgin şık ve kullanışlı ara yüzüyle sizin de ilginizi çekebilir. <http://pidgin.im/>

Code::Blocks

GPLv3 ile dağıtılan çok-platformlu, özgür bir C/C++ IDE'sidir. GNU/Linux, Microsoft Windows ve Mac OS X ortamlarında rahatlıkla kullanılabilir. Ön tanımlı derleyici olarak gcc kullanmasına rağmen diğer derleyicileride kullanıyor olabilmesi Code::Blocks'un öne çıkan özelliklerindedir.

Öne çıkan bazı özellikleri: Microsoft Visual C++ (MSVC) projeleri üzerinde çalışabilme, MSVC derleyicisi kullanabilme, kod tamamlama - renklendirme, sekme desteği, farklı çalışma alanları sayesinde aynı anda birçok proje üzerinde çalışabilme, hata ayıklayıcı, eklenti desteği ve özgürlük.

<http://www.codeblocks.org/>

<http://tr.wikipedia.org/wiki/Code::Blocks>

Haberler:

Küba'nın Linux Dağıtımı Nova:

Küba hükümeti Havana'da "Teknolojik Bağımsızlık" konulu bir konferansta Gentoo tabanlı Nova GNU/Linux dağıtımını duyurdu. Nova, Küba'nın Microsoft yazılımlarından uzaklaşma çabasını hızlandıracak bir adım olarak görülüyor. Hali hazırda Küba'da %20'lik bir Linux kullanımı mevcut, Nova GNU/Linux ile bu oranın 5 yıl içerisinde %50'ye çıkması bekleniyor.

UCI Özgür Yazılım Fakültesi Dekanı Hector RODRIGUEZ, özgür yazılımı bağımsızlıkla özdeşleştiriyor: "Sahipli ve kapalı kaynak kodlu yazılımlarda, kullanan tarafın bilemeyeceği kötü amaçlı kodlar olabilir. Özgür yazılımlarda böyle bir risk yok. Özgür yazılım hareketi, Küba halkının fikirlerine, özellikle

özgürlük ve bağımsızlık fikrine yakın."

<http://www.ozgurlukicin.com/haber/kubanın-linux-dagitimi-nova/>

<http://www.reuters.com/article/technologyNews/idUSTRE51A77S20090211>

Qt'ye LGPL Dopingi!

Nokia birçok platformda çalışabilen Qt grafik arayüz ve uygulama çatısının 2009 Mart'ta çıkması planlanan 4.5 sürümünden itibaren "Lesser General Public Licence 2.1" sürümüyle kullanılabileceğini duyurdu. Bundan önce Qt ticari ya da Genel Kamu Lisansı (GPL) ile kullanılıyordu.

<http://www.qtsoftware.com/>

Pardus 2008.2 Canis aureus "Altın Çakal" Duyuruldu

Pardus 2008.2 güncelleme sürümü yayınlandı. Pardus 2008.1'den bugüne geçen sürede, Kurulan CD içerisindeki 648 pakette yaklaşık 120 hata düzeltilmesi gerçekleştirildi, 60'ın üzerinde de güvenlik güncellemesi kullanıcılara ulaştı. Yine aynı süre içerisinde Pardus'a yeni özellikler kazandıran 23 paket CD'ye dahil edildi. CD içindeki toplam 648 paketin 181'i güncellendi.

<http://www.ozgurlukicin.com/haber/pardus-20082ye-hosgeldiniz/>

Xfce 2.6.0 Duyuruldu

Popüler masaüstü ortamlarından Xfce'nin 2.6.0 kararlı sürümü duyuruldu.

Xfce özellikle hafif ve sade bir masaüstü isteyen kullanıcılar tarafından tercih ediliyor. Sistem kaynaklarını KDE ve GNOME'dan çok çok daha verimli kullandığı ve en az onlar kadar kullanışlı, şık ve özelleştirilebilir olması nedeniyle tercih ediliyor.

Xfce'nin 2.6.0 sürümü yeni duyurulduğu için birçok dağıtımın paket deposunda olmamasına rağmen kısa bir süre içerisinde depolarda yerini alacaktır.

Xfce'yi denemek için Xubuntu gibi öntanımlı olarak Xfce Masaüstü ortamı ile gelen dağıtımları deneyebilir, ya da Pardus, Ubuntu, Suse, Arch Linux gibi paket depolarında Xfce'yi barındıran dağıtımları kullanabilirsiniz.

<http://www.xfce.org/>

FRIDA KAHLO

Bir kadın: Frida Kahlo. "Frida kimdir?" sorusunun yanıtını şu birkaç sözcük ile verebilmek olanaklıdır; *aile, çocuk felci, kaza, Diago, aşk...* Acı, mutluluk, hayal kırıklığı, ihanet, sevgi, mücadele, başarı ve tutkuyla dolu bir hayat hikayesi...

Meksikalı ressam Magdalena Carmen Frida Kahlo Calderon, 6 Temmuz 1907'de Meksika-Coyocan'da doğmuştur. Ancak doğum tarihini Meksika Devrimi'nin gerçekleştiği 7 Haziran 1910 olarak söylemiştir, yaşamının yeni Meksika'nın var oluşuyla başlamış olmasını dilemiştir.

Frida'nın babası Macaristan asıllı bir Yahudi'di, ailesinin geçimini fotoğrafçılık yaparak sağlıyordu. Annesi ise İspanyol asıllı bir Meksika vatandaşıydı. Aile Mexico City'de oturuyordu. Evlerinin dış yüzeyi cobalt mavisine boyanmış olduğundan "mavi ev" olarak adlandırılıyordu. Frida üç kız kardeşten en küçüğüydü. Babası belki zekası ve üstün yetenekleri, belki de sağlık problemleri nedeniyle Frida'yla daha çok ilgileniyordu.

Frida'nın yaşamında ağır basan konu sağlık sorunlarıydı. Küçük yaşlarda geçirdiği çocuk felci ve ileriki yaşlarında yaşadığı trafik kazası Frida'nın vücudunu fazlasıyla sarsmıştı. Çocuk felci neticesinde bir bacağı özürle kalan Frida, bundan dolayı kendisine "tahta bacak Frida" denmesine çok içerlemiştir. Bu özür onun içinde kocaman bir kırgınlık olarak kalmıştır. Frida'yı hayatı boyunca en derinden etkileyecek olan o kaza ise 1925 yılında Frida henüz 18 yaşındayken olmuştu. 17 Ekim günü Frida

sevgilisi Alex ile birlikte tıp eğitimi için hazırlık veren okulundan dönerken otobüse binmişti. Bulunduğu otobüsün ve tramvaydaki yolcuların bir anlık dikkatsizliğinden o korkunç kaza yaşandı. Çok ağır yaralanan Frida için acı dolu günler kapıdaydı. Kaza sonrası vücudu paramparçaydı. Doktorların O'nu tek tek bir araya getirmesi gerekiyordu. Frida bu talihsiz olayı şöyle ifade eder: "Sancılı sayısız ameliyat, dayanılmaz acılar, ilk aşkın ellerinden kayıp gitmesi..." Frida tam da bunları yaşıyordu o günden sonra. Hastanede bir ayın sonunda taburcu olduktan sonra sıkıntısını gidermek için resimler yapmaya başladı. Babasının ona hediye ettiği boya takımları ve yatağının üzerine yerleştirilen ayna sayesinde kendi portrelerini çizmeye başladı. Frida, en ünlü tablolarını bu dönemde oluşturmuştur.

Nihayet ameliyatlar son bulduğunda, Frida'nın acıları daha fazlaydı ve sağlık durumu daha da kötüye gidiyordu. Yatağa mahkum geçirdiği zamanlarını resim yaparak değerlendiriyordu. Mucizevi bir şekilde yürümeye başladıktan sonra resimlerini ünlü duvar ressamı Diego Rivera ya götürdü. Resimleri beğenen Diego, Frida'yı sanat çevresiyle ve dostlarıyla tanıştırdı. Zaman içinde Frida Kahlo ve Diego Rivera arkadaşlığı büyük bir aşka dönüştü ve 1929 da evlendiler. Sıradışı ilişkilerini Frida Kahlo şu sözlerle güzel bir şekilde dile getirmiştir:

"O benim gözümde bir devdi.

Sözcüğün hem kutsal hem de gerçek anlamında.

Herşeyi dev boyutlardaydı.

Üretkendi, canlıydı, yaşam, enerji, söz, hareket, dinginlik, fikir ve resim doluydu.

O güne kadarki çalışmalarını yüzlerce kilometrekare olarak ifade etmek mümkündü..

O daha dışı, toplumsal olana açıktı, bense içe, insanın mahremiyetine dönüktüm. Aynı türden bu yakınlığın, birbirimizin çalışmasına yönelttiğimiz bu bakışın ve bu konudaki eleştirilerinin yaşamımdaki en güzel şeylerden olduğunu düşünüyordum.

İlişkimizin en güzel yönlerinden biri de buydu."

"Diego'ya aşık oldum, ailem bundan hiç hoşlanmadı, çünkü Diego bir komünistti ve bizimkiler onu çok çok çok şişman Breughel'e benzetiyordu. Bunun bir fülle beyaz güvercinin evlenmesini andırdığını söylüyorlardı.

Her şeye rağmen 21 Ağustos 1929'da evlendik.

Diego'ya; 'Kızımın hasta olduğunu ve yaşamı boyunca sağlık sorunları olacağını unutmayın. Akıllıdır ama güzel değildir. Bunu aklınızdan çıkarmayın. Her şeye rağmen onunla evlenmek istiyorsanız, rıza gösteriyorum' diyen babam dışında düğüne kimse gelmedi."

"Benim zamanımda otobüsler hiç de güvenilir değildi; henüz yeni kullanıma girmişlerdi ve pek rağbet görüyorlardı. Tramvaylar boşalmışlardı. Alejandro Gomez Arias'la otobüse bindim... Kısa bir zaman sonra otobüs ile Xochimilco hattının treni çarpıştı. Tuhaf bir çarpışmaydı bu; şiddetli değil, ağır ve yavaş, herkesi sarstı. Beni daha da çok sarstı. Önce başka bir otobüse binmiştik. Ama küçük semsiyemi unuttuğumu görünce, aramak için indik, beni harabe eden otobüse böylece bindik. Kaza bir kavşakta oldu... İnsanın çarpışmanın farkına vardığı, ağırlığı doğru değil. Gözümünden bir tek damla yaş akmadı ve demir çubuk, kalıcın boğayı delmesi gibi beni deldi geçti."

Diego, çevresi olabildiğine geniş ve çapkın bir insandı. Frida'nın onu, zekası ve yeteneği ile etkilediği açıktı. Evlilikleri fırtınalı bir şekilde devam ediyordu. Birlikte oldukları zaman boyunca aşk, kıskançlık, acı, ihanet ve tutku peşlerini hiç bırakmadı. 1939'da boşandılar; ancak 1940'ta yeniden evlendiler. Frida için Diego'nun anlamını günlüğüne yazdığı şu sözlerle anlayabilmek olanaklı:

*“Başlangıç Diego ... Yapıtcı Diego ... Çocuğum Diego...Ressam Diego
Babam Diego ... Oğlum Diego....Sevgilim Diego ... Kocam Diego
Dostum Diego ... Anam Diego
Ben Diego
Eren Diego”*

Frida'nın hayatı boyunca düşlediği en büyük şey bir çocuk sahibi olmaktı. Kaza nedeniyle leğen kemiğinde ve rahminde zedelenme olmasına rağmen gebe kalmayı denedi. Ancak paramparça olmuş bedeni bu gebeliğe izin vermedi. İlk aylardan sonra kanamalı ve sancılı bir düşük yaptı. Onu takip eden diğer iki gebeliği de benzer şekilde sonuçlandı. Oysa bebek sahibi olmanın Frida için anlamı bambaşkaydı. Hayatı boyunca dayanılmaz acılar çekmiş Frida, bebeğe yaşam vererek ölümlü yaşam arasındaki mücadeleden yaşamı var etmek istemiştir. O günlerden sonra sağlık durumu daha da kötüye gitmiştir, ama buna rağmen hayranlık uyandıracak bir biçimde başı hep dik gezmıştır.

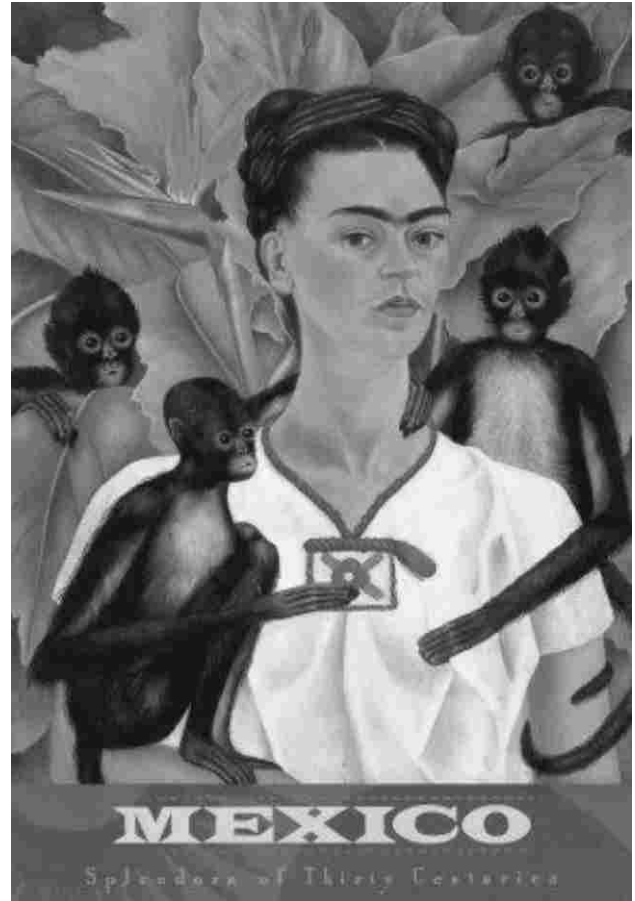
Bu arada sağlık sorunları giderek artan Frida 1953'te artık tamamen yatağa bağımlı hale gelmiştir. Mexico City'deki resim sergisine doktorların tüm ikazlarına rağmen gitmiş, Sergi salonunun ortasına karyolasında getirilen Frida ziyaretçiler tarafından büyük ilgi görmüştür. Sağlık sorunları ve acıları giderek artan Frida, zaman zaman intihar girişimlerinde bulunmuştur. Vücudu yaşamla ölüm arasındaki savaşa yenik düşmüş, 13 Temmuz 1954'te gözlerini kapamıştır. İntihar ettiği söylentileri de vardır ancak kesin ölüm nedeni anlayılamamıştır. Günlüğünde ise son olarak şu sözler yazılmıştı: “Umarım gidış eğlenceli olur ve bir daha geri dönmem.”

Frida Kahlo'nun hayatı boyunca yaşadığı maddi ve manevi tüm acılar resimlerine yansımıştır. Kimileri onu sürrealist olarak değerlendirmiştir. Bu düşünce üzerine Frida:” Ben Mexico City'e Andre Breton gelip bana sürrealist olduğumu söyleyene kadar sürrealist olduğumu bilmiyordum. Ben sürrealist değilim, hayallerin resmini yapmıyorum, resimlerimde gerçekleri yansıtıyorum.” demiştir. Resimlerinin çok büyük bir çoğunluğunu kendi portreleri oluşturur. Frida kahlo, dönem dönem yaşadığı yalnızlıkları, derin acıları, aşkını, sevgisini, tutkusunu ve hayat görüşünü tüm çıplaklığıyla resimlerine işlemiştir. Eşi ünlü ressam Diego Rivera Frida'nın resimleri için şöyle

demiştir:” Frida sanat tarihinde kendi duygularının biyolojik gerçeklik olarak gösterimi için göğüs kafesini ve kalbini yırtan tek sanatçıdır. Çalışmalarında duygularını, görevlerini ve kadınların yaratıcı gücünü gösteren tek kadındır”. Diego Rivera sık sık yinelemiştir: “O benden daha iyi resim yapıyor”.

Bir kadın: Frida Kahlo. Kimine göre sürrealist bir ressam kimine göre Diego Rivera'nın ressam eşi. Frida'yı ve sanatını en derin şekilde yorumlayabilenlerden ünlü ressam Diego Rivera onun için şunları söylemiştir:

*“Sanat tarihinde ilk kez bir kadın,
tam bir içtenlikle, yalın ve sakinliği içinde acımasız denebilecek
bir içtenlikle yalnızca kadını ilgilendiren genel ve özel olguları
dile getirmiştir.
Çok yumuşak ve zalim olarak da nitelenebilecek içtenliği,
bazı şeylerin kesin ve tartışmasız bir biçimde tanıklığını
yapmasını sağlamıştır;
bunun için kendi doğumunu, meme emmesini,
ailesi içinde büyümesini ve her türden korkunç acılarını, kesin
olgularla duyguları genelleştirip, onları kosmogonik ifadesine
ulaştığı durumlarda bile her zaman yapmış olduğu gibi
gerçekçi kalarak, derine inerek resmetmiştir...
Frida Kahlo Meksika ressamlarının en büyüğüdür.
Geleceğin dünyası için sahip olduğu değeri ölçmek mümkün
değildir.”*

Olya

“Devrime Adanmış Bir Yaşam”

Brezilyalı yazar Fernando Morais'in, “Olga” adlı belgesel romanından Zafer Diper'in oyunlaştırdığı, yönettiği Olya isimli oyun; Olga Benario Prestes'in hayatı boyunca verdiği mücadeleyi anlatmakta.

Bizim Tiyatro oyuncularının oynadıkları rollerle adeta bütünleştiği Olga Benario Prestes'in doğumunun 100.yılında sergilenen oyunun konusunu anlatacak olursak (Olga'nın hayatını da tabii):

Olga Benario, 1908 yılında Münih'te doğar.1923 yazında genç komünistlerden oluşan Schwabing grubuna katılır.Oyunda da gösterildiği gibi ilk başlarda ailesini bujuva kökeninden dolayı gençler onu dışlarlar.Fakat o dinmek bilmeyen azmiyle kendisini aralarına kabul ettirir. En zorlu görevleri o üstlenir. Burada Otto Braun'la tanışır. Otto Braun'un Olga'nın teorik olarak gelişiminde katkısı çok büyük olacaktır.

Olga askeri stratejiler, Marksizm konularında yetkinleşir. Bir yıl sonra Otto'yla Berlin'in işçi kesimi Neuköln'e yerleşir. Olga Komünist Gençlik'in ajitasyon ve propaganda sekreterliğine ve sonra siyasal sekreterliğine getirilir. Çok genç yaşta bir çok başarıya ulaşır. 1926 yılı Ekim ayında Otto'yla birlikte vatana ihanet suçundan tutuklanır, daha sonra serbest bırakılır. Olga, Otto'yu hapishaneden kaçırmak için çok başarılı bir plan yapar ve 11 Nisan 1928'de ise hala tutuklu olan Otto'yu arkadaşlarıyla Moabit Hapishanesinden çıkarırlar. Otto'yla birlikte Moskova'ya geçerler. Komünist Gençlik Enternasyonalı (KGE) merkez komitesine seçilir. Olga burada İngilizce, Fransızca öğrenir, Rusçasını güçlendirir. Hafif ve ağır silahlar kullanmayı, Kızıl Ordu'nun bir kara birliğinde ata binmeyi öğrenir. 1931 yılında Fransa'ya ve ardından İngiltere'ye gönderilir, eylemlerde tutuklanır, sonra serbest bırakılır. Moskova'ya geri döndüğünde KGE'nin beşinci kongresinde başkanlığa seçilir. Moskova'da Zhukovski hava kuvvetleri akademisinde paraşüt ve uçuş dersleri alır.

Olga, 1934 yılında Komintern tarafından, gerçekleştirilmesi planlanan Brezilya devrimine katkı sunmak ve “Umudun Şövalyesi” Luiz Carlos Prestes'in güvenliğini sağlamak üzere görevlendirilir. 29 Aralık gecesi Prestes'le Brezilya'ya gitmek üzere Moskova'dan ayrılırlar. Uzun yolculukları sırasında birbirlerine aşık olurlar. 27 Kasım 1935 tarihinde Brezilya'daki devrim girişimi başarısızlıkla sonuçlanır. Olga, 5 Mart 1936'da Rio De Janeiro'daki evlerine yapılan baskında polisler tam ateş açacağı sırada Prestes'in önüne geçerek, onu ölümden kurtarır. Tutuklandıklarında Olga, Prestes'ten hamiledir. Vargas hükümetince, Gestapo'yla yapılan işbirliği sonucu hamileliğinin yedinci ayında hapishaneden alınır. Hamburg'a giden bir gemiye bindirilerek sınır dışı edilir. Hamburg'tan Berlin Barnim hapishanesine gönderilir. 27 Kasım 1936'da çocuğunu hapishanede doğurur. Bir yıl sonra kızı Anita Leocadia Prestes elinden alınır. Olga hapishaneyken de direnmeyi sürdürür. Oyunda da hapishanede kaldığı sürece diğer kadın mahkumların da umutlarını kaybetmemeleri için Olga'nın nasıl mücadele verdiği çok güzel anlatılmakta. (Hapishane yıllarında arkadaşlarını eğlendirebilmek için yaptığı Hitler taklidi o kadar başarılı ki Olga'yı canlandıran Didem Başer'i bu nokta da tüm oyun için tebrik etmenin yanı sıra bir kez daha tebrik etmek gerekiyor...) Olga, 21 Ocak 1938'de SS'ler tarafından Lichtenburg toplama kampına gönderilir. 1939 yılında ise Ravensbrück toplama kampına ve oradan da Bernburg'a ve Olga Benario Prestes 1942 yılında Bernburg Toplama Kampı'nda gaz odasında hayata veda eder.

Olga eşi Prestes'e yazdığı son mektupta şunu söyler “Dünya üzerinde doğru, iyi, en iyi uğruna savaştım.”

Peki neden oyunun adı “Olga” değil de “Olya” ? Ee, bunu öğrenmek için de oyunu izlemeniz gerekmektedir...

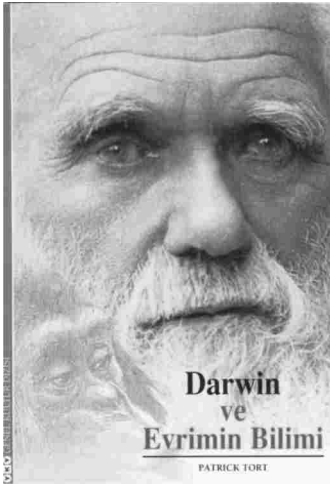
Darwin ve Evrimin Bilimi

Evrim tartışmaları bilim alanında somut sonuca varmasına karşın (evrim teorisi birçok kez kanıtlanmıştır böylece), bilim insanı olan veya olmayan kişiler tarafından tekrar tekrar (ve inanç kavramıyla da birleştirilip) toplumda tartışmalar yaratılmaya devam ediyor.

Son dönemde TÜBİTAK'ta yaşananlar bunun somut bir göstergesiyken biz de Darwin ve Evrim teorisiyle ilgili bir kitap tanıtım istedik;

Darwin ve Evrimin Bilimi

"...türler sabit değildir, en uyarlanmış formların başarılı

olması yasasına göre çeşitlenip dönüşürler. Bir devrimdir bu: Yaratıcı; fikri ortadan kalkar ve doğanın "öngörülü" bir plana göre yarattığı fikri de onunla birlikte çöker. Victoria İngilteresi'nde yandaşlarla karşıtlar arasında kıyamet kopar. 1871'de İnsanın Türeyişi ile Darwin insanı da hayvanlar dizisine katar. İnsan Eski Dünya

maymunlarıyla ortak bir ataya sahiptir; atasındaki toplumsal içgüdüleri ve akıl yetilerini mükemmelleştirmek üzere insan seçim karşıtı davranışlardan toplumsal bir avantaj çıkarmıştır: eğitim, hukuk, yardımlaşma, özgecilik, zayıf ve yoksulların korunması. Felsefeci ve bilgikuramcısı Patrick Tort, evrim biliminin başlıca kurucusu, barış düşünürü ve ahlakın soykütüğünün en önemli araştırmacılarından Darwin'in yaşamı ve yapıtına ışık tutuyor.

*Doğabilim tutkusu, Beagle'da beş yıllık bir yolculuk, onlarca yıl süren çalışmalar sonucunda ortaya çıkan muazzam ve çok yönlü bir yapıt, Oxford savaşı, kamuoyunda yaşanan şok, fazlasıyla çarpıtılmış bir düşünceler bütünü."**

Darwin'in Evrim Teorisini geliştirimini hazırlayan koşullardan,teoriyi yanlış bir şekilde savunan tartışmalı kişilere kadar bir çok bilgiyi barındıran kitap, temelde 5 bölüm ve belgelerden oluşmakta. Darwin ve çalışmalarıyla ilgili birçok bilgi kitapta fotoğraflarla desteklenmiş olarak bulunmakta, kitap görsel açıdan da son derece doyurucu.

Kitabın bölümlerine bakacak olursak;

I.Bölüm-Gençlik Bocalamaları

Ailesinin Darwin'in tıp okumasını istemeleriyle ilgili baskılar ve Darwin'in yer bilimleriyle ilgili çalışmaları bu bölümde anlatılmaktadır.

II.Bölüm-Arzu Adında Bir Yelkenli

Darwin'in Beagle isimli gemiyle çıktığı yolculuk sırasında yaptığı araştırmalar bu bölümde anlatılmaktadır. Darwin'in kafasındaki teorinin bu gezi sırasında belirginleştiğini öğreniyoruz.

III.Bölüm-Seçilim Kuramının Geliştirilmesi

Seçilim kuramının geliştirilmesi ve bu süreçte Darwin'in yaşadıkları bu bölümde anlatılmaktadır.

IV.Bölüm-Fırtınalı Bir Zafer

1859 yılında ilk basımı yayınlanan "Türlerin Kökeni" adlı eser ve tutucu kesimlerin beraberinde getirdiği tartışmalar bu bölümde anlatılmaktadır.

V.Bölüm-Doğa ve Uygarlık

Organizmaların evrimini ortaya koyan ve bunun hayvanla bitki ortamlarındaki doğal seçimle açıklayan "Türlerin Sonu" adlı eserinin ardından Darwin insan konulu büyük yapıtı "İnsanın Türeyişi ve Cinsel Seçilim"i yayınladığı ve beraberinde yaşanan tartışmalar bu bölümde anlatılmaktadır.

Tanıklıklar ve Belgeler

Kitabın belki de en ilginç bölümü olan bu bölümde ilginç başlıklar yer almaktadır;

Victoria İngilteresi'nin eleştirisinin yapıldığı bölümde işçi sınıfının kötü durumu, düşük ücret uygulamaları ve de sağlıksız derme çatma evlerde yaşamlarını nasıl sürdürdüğüne dair hiç bilgi verilmemesi eleştirilmektedir. Kaldı ki bu dönem Darwin'in çalışmalarını içeren süreci de kapsamaktadır.

Şaibeli Yandaşlar bölümünde Darwin'in Evrim teorisini farklı şekilde anlayanlar ve geliştirdikleri yeni teoriler ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Darwin ile ilgili yerleşik yanlışlıkların anlatıldığı bölümde ise Darwin'in köleciliğe ve ırkçılığa karşı tutumu, Darwin'in cinsiyet eşitliği olması gerektiğine dair düşünceleri, Darwin'in Lamarck'a indirgenişi hatası ve önce evrim karşıtlığını sürdüren dini kesimlerin sonradan evrim teorisiyle dini birleştirme çabaları anlatılmakta.

* Arka Kapaktan Alıntı.